SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W KROŚCIENKU WYŻNYM ZA ROK 2013

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym działa na podstawie następujących aktów prawnych:

1. Uchwały Nr II/15/95 Rady Gminy Krościenko Wyżne z dnia 28 marca 1995 r. w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym,
2. Uchwały Nr XXII/170/2012 Rady Gminy Krościenko Wyżne z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie zatwierdzenia do realizacji projektu systemowego "Czas na aktywność w gminie Krościenko Wyżne" współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Działania 7.1. Poddziałania 7.1.1. Priorytetu VII Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007-2013,
3. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594),
4. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz. 182 z późn.zm.),
5. Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz. 267),
6. Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz.121),
7. Ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.),
8. Ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r. poz. 788),
9. Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375 z późn. zm.),
10. Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674),
11. Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r., nr 127, poz. 721),
12. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.),
13. Ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U.z 2013 r. poz. 1442),
14. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885),

15. Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r.o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234 poz. 1536),
16. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356),
17. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2010 r. Nr 125 poz. 842 z późn. zm.),
18. Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst Dz. U. z 2013r. poz. 1456 z późn. zm.),
19. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 z póź. zm.),
20. Ustawa z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z funduszu ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r., poz. 637),
21. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 135),
22. Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 3 stycznia 2013 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. z 2013 r. poz. 3),
23. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2012 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny oraz wysokości świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 959),
24. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz wzorów wniosku, zaświadczeń i oświadczeń o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 123, poz. 836 z późn. zm.),
25. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z dnia 17 lipca 2012 r.),
26. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta" (Dz. U. z 2011 r. Nr 209 poz. 1245),
27. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 marca 2013 roku w sprawie szczegółowych warunków realizacji Rządowego Programu Wspierania Osób Uprawnionych Do Świadczenia Pielęgnacyjnego (Dz.U. z 2013 r. poz. 413),
28. Uchwały Nr XI/70/2007 Rady Gminy Krościenko Wyżne z dnia 4 grudnia 2007 roku w sprawie zasad udzielania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka osobom zameldowanym na pobyt stały na terenie Gminy Krościenko Wyżne,
29. Zarządzenia Nr I/219/2004 Wójta Gminy Krościenko Wyżne z dnia 30 kwietnia 2004r. w sprawie udzielenia Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym

upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy,

30. Zarządzenia Nr I/220/2004 Wójta Gminy Krościenko Wyżne z dnia 30 kwietnia 2004 r. w sprawie udzielenia Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym upoważnienia do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń rodzinnych,
31. Zarządzenia Nr II/399/10 Wójta Gminy Krościenko Wyżne z dnia 11 stycznia 2010 r. w sprawie udzielenia upoważnienia Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym do podpisywania upomnień, wystawiania tytułów wykonawczych w zakresie świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz świadczeń z pomocy społecznej,
32. Zarządzenia nr II/470/10 Wójta Gminy Krościenko Wyżne z dnia 20 września 2010 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym do załatwiania spraw i wydawania decyzji dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
33. Zarządzenia Nr III/66/2011 Wójta Gminy Krościenko Wyżne z dnia 12 sierpnia 2011 r. w sprawie upoważnienia do podejmowania działań w sprawach funduszu alimentacyjnego
34. Kierownik GOPS w roku 2013 wydał 33 Zarządzeń.

Sprawozdanie składa się z czterech części tj.:

I. POMOC SPOŁECZNA,
II. REALIZACJA PROJEKTU SYSTEMOWEGO „CZAS NA AKTYWNOŚĆ W GMINIE KROŚCIENKO WYŻNE”,
III. ŚWIADCZENIA RODZINNE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY,
IV. KONTROLA ZARZĄDCZA.

I. POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Udzielenie pomocy społecznej następuje wówczas, gdy osoba lub rodzina nie jest w stanie zaspokoić swoich potrzeb poprzez dochody otrzymywane z pracy lub ich brak.

Celem pomocy społecznej jest doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia świadczeniobiorców oraz zintegrowania ich ze środowiskiem. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Funkcjonowanie szeroko rozumianej pomocy społecznej znajduje umocowanie w źródłach prawa; wśród nich najważniejsze miejsce zajmuje ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Ustawowy katalog przyczyn kwalifikujących do udzielenia świadczeń pomocy społecznej jest otwarty. Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- ubóstwa;
- sieroctwa;
- bezdomności;
- bezrobocia;
- niepełnosprawności;
- długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- przemocy w rodzinie;
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze;
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- alkoholizmu lub narkomanii;
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

przy spełnieniu kryterium dochodowego, które wynosi:

542 zł dla osoby samotnie gospodarującej,

456 zł na osobę w rodzinie.

Pomoc społeczna polega w szczególności na przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń przewidzianych ustawą, pracy socjalnej, zawieraniu kontraktów socjalnych, prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej, analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, realizacji zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych, rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

W postępowaniu w sprawie świadczeń z pomocy społecznej kieruje się przede wszystkim dobrem osób korzystających z pomocy społecznej i ochroną ich dóbr osobistych. Przyznanie świadczenia z pomocy społecznej każdorazowo poprzedzone jest przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego (rodzinnego) w miejscu zamieszkania osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc lub z urzędu na podstawie aktualnego wywiadu środowiskowego.

1. Do zadań własnych gminy z zakresu pomocy społecznej o charakterze obowiązkowym realizowanym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej należy:

1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
2) sporządzenie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej;
3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
10) praca socjalna;
11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
13) dożywianie dzieci;
14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;

15a) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;

16) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;

17) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników,

18) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;

19) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

2. Do zadań własnych gminy realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej należy:

1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

3. Do zadań zleconych gminie z zakresu administracji rządowej realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej należy:

1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
3) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

7) wypłacane wynagrodzenie za sprawowanie opieki.

4. Do zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie wykonywania innych zadań zleconych gminie należy też przyznawanie i wypłacanie świadczeń wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego i prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W roku 2013 odnotowano **1 201** wizyt pracowników socjalnych w miejscu zamieszkania rodzin i osób – zgodnie z prowadzonym przez Ośrodek rejestrem. Zostało ogółem podjętych **1871** decyzji administracyjnych z tego w zakresie pomocy społecznej **1234** decyzji (w tym **5** decyzji odmownych z powodu niespełnienia kryterium dochodowego oraz **12** decyzji w sprawie nienależnie pobranych świadczeń), w sprawie świadczeń rodzinnych **555,** zaś z funduszu alimentacyjnego **21**, ponadto wydano **31** decyzji w sprawie rządowego programu wspierania osób pobierające świadczenie pielęgnacyjne, oraz **30** decyzji w sprawie dodatku do świadczenia pielęgnacyjnego.

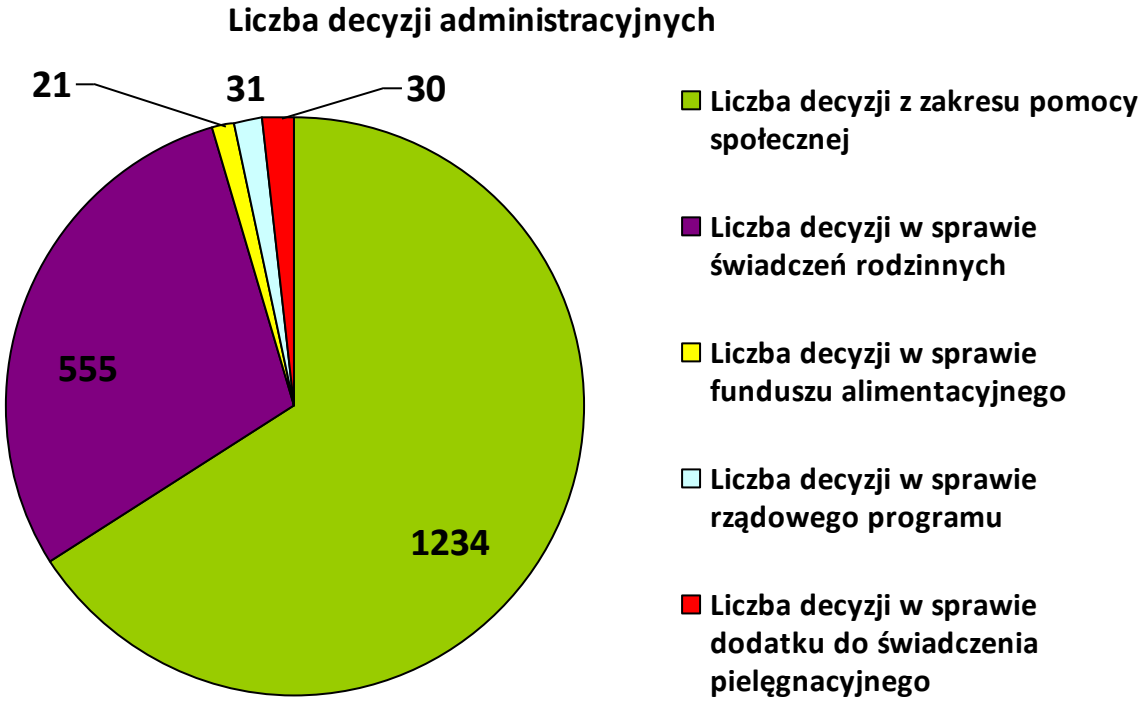

W 2013 r. Ośrodek realizował zadania własne gminy i zadania zlecone gminie. Ogółem z terenu gminy zostało objęte **237** rodzin różnymi formami wsparcia, zaś pomocą finansową, usługową i rzeczową objęto **198** rodzin (**295** świadczeniobiorców) przy liczbie osób w rodzinach **588**. W ramach zadań zleconych zostały objęte **2** rodziny (**2** świadczeniobiorców) przy łącznej liczbie osób w rodzinach **5,** natomiast z zadań własnych gminy zostało pomocą objętych **196** rodzin (**293** świadczeniobiorców) o liczbie osób w rodzinach **583.** Dodatkowo **39** rodzin zostało objęte pomocą wyłącznie w postaci pracy socjalnej przy liczbie osób w rodzinach **94.**

Na całą działalność Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym wydatkował **2 768 547,59 zł**. W kwocie tej mieszczą się:

a) świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny wraz z kosztami obsługi świadczeń na kwotę **1 567 949,20 zł**,
b) pomoc społeczna wraz z kosztami obsługi świadczeń – **1 110 672,26 zł.** Świadczenia z pomocy społecznej – **701 728,16 zł**; obsługa świadczeń – **408 944,10 zł**,
c) przeciwdziałanie alkoholizmowi – **60 933,45 zł**,
d) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – **2 000,00 zł**,
e) wspieranie rodziny – **24 513,39 zł**,
f) koszt przebywania dzieci w rodzinach zastępczych – **2 423,29 zł**,
g) obsługa decyzji w sprawie ubezpieczenia zdrowotnego osób –**56,00 zł**.

Na **pomoc społeczną** wydatkowane zostały następujące środki finansowe:

- na działalność OPS wraz z aktywną integracją – **408 944,10 zł** (z tego: środki własne: **224 032,81 zł**, środki Wojewody: dofinansowanie do zadań własnych **73 332,00 zł,** zadania zlecone (wynagrodzenie za sprawowanie opieki oraz obsługa **2 445,00 zł),** środki w ramach PO KL – **109 134,29 zł**),
- składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób pobierających zasiłek stały – **5 613,61 zł** (środki własne – **0,00 zł,** dotacja **– 5 613,61 zł),**
- składki zdrowotne od świadczeń pielęgnacyjnych – **2 164,09 zł** (zadanie zlecone),
- zasiłek stały – **94 040,52 zł** (środki: dotacja –**94 040,52 zł,** własne **– 0,00 zł)**,
- zasiłek okresowy – **274 831,09 zł**,
- zasiłek okresowy wypłacany w ramach POKL – **14 405,00 zł,**
- zasiłek celowy – **22 508,00 zł**,
- specjalny zasiłek celowy – **2 783,88 zł,**
- specjalny zasiłek celowy wypłacony w ramach POKL – **100,12 zł**,
- zasiłek celowy w ramach rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania" – **152 750 zł** (z tego: środki: dotacja – **146 600,00 zł,** własne – **6 150,00 zł**),
- dożywianie dzieci – **38 606,10 zł** (środki własne – **38 579,10 zł,** dotacja – **27,00 zł),**
- usługi opiekuńcze – **24 752,00 zł,**
- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi– **27 978,50 zł**,
- odpłatność gminy za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej – **12 789,93 zł,**
- zwrot zasiłków z lat ubiegłych (związany ze zwrotem dotacji): zasiłek okresowy w kwocie **3 669,32 zł**, w tym kwota **274,90 zł** w ramach POKL,
- pomoc finansowa w ramach Rządowego Programu Wspierania Osób Pobierających Świadczenie Pielęgnacyjne w kwocie **24 736,00 zł** (zadanie zlecone) – zadanie to merytorycznie realizowane było

przez pracowników świadczeń rodzinnych, dlatego też szczegółowy opis znajduje się w części sprawozdania „Świadczenia Rodzinne i Fundusz Alimentacyjny w 2013 r.”**.**

W roku 2013 w ramach zadań zleconych i własnych gminy realizowane były następujące formy pomocy:

1. **Opłacano składki na ubezpieczenia zdrowotne** na łączną kwotę **2 164,09 zł** dla **5 osób** pobierających świadczenie pielęgnacyjne.
2. Opłacano składki na ubezpieczenia zdrowotne dla **14** osób pobierających zasiłek stały na kwotę **5 613,61 zł.**

W myśl przepisów zawartych w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

3. **Zasiłek stały** - wypłacony został **22** świadczeniobiorcom na łączną kwotę **94 040,52 zł.**

Zasiłek stały przysługuje:

1) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;

2) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Wysokość zasiłku stałego to różnica między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej (lub na osobę w rodzinie) a dochodem tej osoby (lub na osobę w rodzinie).

Maksymalna kwota zasiłku stałego kwota zasiłku stałego wynosi **529 zł.**

4. **Zasiłek okresowy** - Ośrodek wypłacił zasiłki na kwotę **289 236,09 zł** dla **109** rodzin, (w tym wydatkowano kwotę **14 405,00 zł** z przeznaczeniem na zasiłki okresowe w ramach POKL dla **7** uczestników projektu).

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Minimalna wysokość zasiłku okresowego wynosi w przypadku osoby samotnie gospodarującej - 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby; w przypadku rodziny - 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny a posiadanym dochodem.

5. **Zasiłek celowy oraz specjalny zasiłek celowy** – w roku 2013 Ośrodek wypłacił zasiłki dla **96** rodzin na kwotę **25 392,00 zł**, w tym:
   - zasiłek celowy – **22 508,00 zł,** dla **82** rodzin,
   - specjalny zasiłek celowy – **2 884,00 zł,** dla **14** rodzin (w tym wydatkowano kwotę **100,12 zł** w ramach POKL dla **1** uczestnika projektu).

Zasiłek celowy jest kolejnym świadczeniem pieniężnym uzależnionym od spełniania kryterium dochodowego. Może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, leczenia, opału, odzieży, drobnych remontów.

Specjalny zasiłek celowy był przyznawany w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobom lub rodzinom o dochodach przekraczających kryterium dochodowe i nie podlegał zwrotowi.

6. **Zasiłek celowy w ramach rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania"** – biorcami tego zasiłku było **154** rodziny, **489** osób w rodzinach, na kwotę **152 750,00 zł,** w tym **146 600,00 zł** z dotacji celowej budżetu państwa, a **6 150,00 zł** ze środków własnych gminy. Przyznawany był w sytuacji, gdy dochód na osobę w rodzinie lub osoby samotnie gospodarującej nie przekraczał 150 % ustalonego kryterium dochodowego. Wysokość jednego świadczenia wynosiła 50,00 zł, co wynikało z następującej kalkulacji: 1 osoba nie objęta dożywianiem x dzienna stawka żywieniowa 2,50 zł x średnio 20 dni roboczych w miesiącu = 50 zł .
7. **Dożywianie dzieci** - Ośrodek dożywiał dzieci z terenu gminy Krościenko Wyżne w Publicznej Szkole Podstawowej i Publicznym Gimnazjum w Krościenku Wyżnym. Dożywianiem objęto **84** dzieci. W każdej ze szkół dzieci otrzymywały posiłek w postaci jednego dania gorącego. Realizatorami dożywiania była firma Zajazd „U Kowala" p. Zygmunta Mazurkiewicza w Besku. Średni koszt jednego posiłku wyniósł do kwoty **3,50 zł.** Ponadto na podstawie zawartych umów pomiędzy Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym a Przedszkolem Św. Józefa w Krościenku Wyżnym prowadzonym przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMP objęto dożywianiem **czworo** dzieci uczęszczających do w/w przedszkola. Koszt całodziennego wyżywienia dla jednego dziecka został ustalony na kwotę **6 zł.** W 2013 r. przeznaczono na ten cel łączną kwotę **1 212,00 zł.** Dodatkowo **piętnaścioro** dzieci z terenu gminy Krościenko Wyżne, które uczęszczają do Szkoły Podstawowej w Zalesiu było objętych dożywianiem; gdzie średni koszt jednego posiłku wynosił do kwoty **2,60 zł.**

   Ogółem koszt dożywiania wyniósł **38 606,10 zł** (w tym środki własne – **38 579,10 zł**, dotacja – **27,00zł**).
8. **Usługi opiekuńcze** - w roku 2013 świadczone były przez siostry PCK **3** osobom na kwotę **24 752,00 zł** – wykonano **1 547** godzin (koszt 1 godziny wynosił **16,00 zł**).

Do usług takich uprawnione są 3 grupy osób: **osoby samotne** niepozostające w związku małżeńskim i nieposiadające wstępnych ani zstępnych; **osoby samotnie gospodarujące** w sytuacji, gdy wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni lub zstępni nie mogli zapewnić odpowiedniej pomocy; **osoby w rodzinie** w sytuacji, gdy rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni lub zstępni nie mogli zapewnić odpowiedniej pomocy. Nadrzędną przesłanką była potrzeba opieki osoby drugiej ze względu na wiek, chorobę lub z powodu innych przyczyn, np. niepełnosprawności. Zakres usług dostosowany był do indywidualnych potrzeb osoby i obejmował pomoc w zaspokajaniu codziennych

potrzeb życiowych, opiekę higieniczną zaleconą przez lekarza, pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

9. **Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi** - finansowane były z dotacji państwa. Kwota świadczeń wyniosła **27 978,50 zł**, w ramach których wykonano **1 460,00** godzin (cena 1 godziny wynosiła **16,50 zł** dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz **22,00 zł** dla dziecka specjalnej troski). Z usług tych skorzystało **2** świadczeniobiorców (jedna osoba z zaburzeniami psychicznymi oraz jedno dziecko specjalnej troski). Usługi dostosowane były do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności.
10. **Dom Pomocy Społecznej** – pobyt w domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności. Za pobyt w Domu Pomocy Społecznej mieszkańca gminy Krościenko Wyżne, Ośrodek uiszczał odpłatność stanowiącą różnicę pomiędzy opłatą wnoszoną przez mieszkańca domu, a kosztem utrzymania tej osoby w DPS. Za pobyt dla **jednej** osoby Ośrodek pokrył kwotę **12 789,93 zł**.
11. Zwrot zasiłków z lat ubiegłych (związany ze zwrotem dotacji): zasiłek okresowy w kwocie **3 669,32 zł**, w tym kwota **274,90 zł** w ramach POKL.
12. **Rządowy program wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne** – w kwocie **24 736,00 zł** (szczegóły w III części niniejszego sprawozdania ŚWIADCZENIA RODZINNE).

W roku 2013, na podstawie postanowienia Sądu, wynagrodzenie za sprawowanie opieki było wypłacane dla jednego opiekuna prawnego sprawującego opiekę nad osoba ubezwłasnowolnioną w kwocie **2 445,00 zł.** Kwota ta mieści się w kosztach obsługi Ośrodka.

Ośrodek Pomocy Społecznej oferował osobom i rodzinom również pomoc w formie **pracy socjalnej**. Praca socjalna jest świadczeniem niepieniężnym, do którego ustawodawca przywiązuje dużą wagę. Bez względu na posiadany przez osobę lub rodzinę dochód praca socjalna świadczona jest z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia. Jest to profesjonalne działanie, by uświadamiać osobom cele, by ich wzmacniać i mobilizować do podejmowania wysiłków do polepszenia swojego losu. W praktyce pracownicy socjalni zajmują się problemami, które zagrażają prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny i starają się łagodzić nierówności, które niekorzystnie oddziałują na sytuację osobistą.

Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych tutejszego Ośrodka polegała w szczególności na:

- udzielaniu pomocy przy kompletowaniu dokumentów niezbędnych do uzyskania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności oraz prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy;
- podejmowaniu działań dotyczących uzyskania alimentów (poradnictwo, przygotowanie wniosków);
- załatwianiu spraw życiowych podopiecznych szczególnie niezaradnych życiowo;

- udzielanie poradnictwa i edukacji w kwestiach dotyczących spraw rodzinnych, wychowawczych, zdrowotnych;
- nawiązywaniu współpracy z organizacjami i instytucjami (pedagogami szkolnymi, sądem rodzinnym, kuratorami, policją);
- nawiązywaniu kontaktów z sąsiadami;
- podtrzymywaniu kontaktów osób samotnych ze środowiskiem;
- łagodzeniu konfliktów sąsiedzkich i rodzinnych;
- monitoring rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie;
- organizowanie wolnego czasu.

W 2013 roku Ośrodek pracą socjalną objął **96** rodzin (**249** osób w rodzinach). Zawarto z podopiecznymi **17** kontraktów socjalnych, w tym w ramach realizacji Projektu systemowego „Czas na aktywność w gminie Krościenko Wyżne" **8**, natomiast **9** kontraktów zawartych zostało w celu przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych rodzin; m. in. mobilizowanie osób do zachowania trzeźwości oraz w poszukiwaniu pracy. Pomoc podopiecznym zagrożonym wykluczeniem społecznym nie koncentruje się na dostarczaniu środków finansowych, lecz skupiamy się również na tworzeniu szans dla aktywności i integracji społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym zorganizował dwie imprezy okolicznościowe: „Mikołajki" dla najmłodszych oraz „Wigilię" dla osób starszych i samotnych. Spotkanie mikołajkowe odbyło się dnia 6 grudnia 2013 r. Przekazano paczki świąteczne - mikołajkowe dla **78** dzieci w wieku od 3 roku życia do I klasy szkoły gimnazjalnej. Koszt paczek świątecznych (mikołajkowych) pokryły środki finansowe GOPS Krościenko Wyżne w kwocie **6 382,32 zł** (wydatek został ujęty z kwocie wypłaconych zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych). Zaś uroczystość wigilijna zorganizowana była dnia 20 grudnia 2013 r., w której wzięli udział zarówno mieszkańcy miejscowości Pustyny oraz Krościenka Wyżnego.

W dniach od 22 lipca 2013 r. do 31 sierpnia 2013 r. w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym odbyła się **zbiórka rzeczowa** mająca na celu pozyskanie **artykułów szkolnych i piśmienniczych** dla dzieci z rodzin najuboższych z terenu gminy Krościenko Wyżne. Zbiórkę przeprowadził Komitet do zbiórki rzeczowej artykułów szkolnych powołany na podstawie decyzji Wójta Gminy.

W wyniku zbiórki zebrano: zeszyty, długopisy, ołówki, kredki ołówkowe, flamastry, plastelinę, blok rysunkowy, piórniki, kleje, markery, gumki, cyrkiel, zestaw matematyczny, ekierka, kątomierz, trójkąt geometryczny, temperówkę, nożyczki, cienkopis wymazywacz, segregator, patyczki do nauki liczenia, zakładki do książek, notes z długopisem, plecaki, torbę na ramię, obuwie sportowe, worki na obuwie zmienne, miarkę wzrostu, spodenki gimnastyczne, podkoszulkę, zabawki. Łącznie: **1080** sztuk.

Asortyment ufundowany został przez właścicieli sklepów z terenu gminy Krościenko Wyżne. Zebrane materiały szkolne i piśmiennicze pozwoliły na zorganizowanie **54 paczek** dla dzieci z najuboższych rodzin z terenu gminy Krościenko Wyżne. Odbiór każdej paczki potwierdzony został protokołem z wyszczególnionym asortymentem przez rodzica odbierającego.

W siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej umożliwiona jest również zbiórka nakrętek, które przekazywane są dziecku z terenu naszej gminy, by wesprzeć jego rehabilitację.

Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami:

1. **Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie**. Od lat prowadzimy ścisłą współpracę z PCPR Krosno będącym podobnie jak nasz Ośrodek jednostką organizacyjną pomocy społecznej. Współpraca polega na udzielaniu informacji na temat turnusów rehabilitacyjnych, warunków otrzymania pomocy dla osób niepełnosprawnych ze środków PFRON. Ośrodek Pomocy Społecznej wykonuje wywiady środowiskowe na zlecenie PCPR u osób mieszkających na terenie gminy Krościenko Wyżne. W ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Krościenku Wyżnym kierujemy osoby i rodziny do punktów poradnictwa specjalistycznego w PCPR.
2. **Współpraca z Polskim Czerwonym Krzyżem z siedzibą w Krośnie**. PCK jest instytucją, która świadczy usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze na rzecz osób z terenu gminy Krościenko Wyżne.
3. **Współpraca z Urzędem Gminy Krościenko Wyżne.** Dotyczy pomocy merytorycznej oraz pomocy w załatwianiu różnych spraw naszych klientów.
4. **Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Krośnie**. GOPS korzystał z pomocy Powiatowego Urzędu Pracy w Krośnie w formie ustalenia czy osoby ubiegające się o pomoc finansową są osobami bezrobotnymi i figurują w ewidencji PUP Krosno. W ramach Porozumienia zawartego w celu współpracy w ramach realizacji projektu systemowego „Czas na aktywność w gminie Krościenko Wyżne" Urząd Pracy udziela pomocy w doborze kandydatów do projektu, przekazuje pisemną informację o kandydatach na uczestnika projektu, wydaje skierowania osobom bezrobotnym do udziału w projekcie.
5. **Współpraca z Komendą Miejską Policji w Krośnie.** Polega na wzajemnym informowaniu się o środowiskach stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa, zarówno dla osób w nich przebywających jak i najbliższego otoczenia, rozpowszechnianie wśród lokalnej społeczności ulotek i informacji prewencyjnych przekazywanych przez przedstawicieli KMP Krosno. Stała współpraca w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego; tj. przekazywanie „Niebieskich Kart" w rodzinach dotkniętych przemocą, wymiana informacji o sytuacji tych rodzin.
6. **Współpraca z Prokuraturą Okręgową w Krośnie**. Dotyczy ona podejmowania działań mających na celu poprawę sytuacji życiowej rodzin z problemami. Polegają one na informowaniu o

niepokojących sytuacjach w rodzinach stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego funkcjonowania. Szczególnie ważna jest dla nas kwestia zaniedbań i przemocy w rodzinie. W ramach działań grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego składane były zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa przez osoby, wobec której istniało podejrzenie o stosowanie przemocy w rodzinach.

Współpraca z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną nr 1 w Krośnie. Poradnia prowadzi „Punkt konsultacyjny" w Samorządowym Przedszkolu w Krościenku Wyżnym gdzie udzielane są porady i konsultacje. W roku 2013 r. punkt był czynny w ostatni piątek miesiąca od godz. 8:30 do 12:00, w którym dyżury pełnili psycholog oraz pedagog. Odbyło się 10 spotkań, w ramach których: wykonano 5 badań psychologiczno – pedagogicznych dzieci szkolnych z problemami dydaktycznymi z rodzin ubogich, którym sytuacja materialna nie pozwalała na dojazd na badania do poradni, obserwowano dzieci przedszkolne na zajęciach w miarę zgłaszanych potrzeb. Były to dzieci z problemami adaptacyjnymi, zaburzeniami emocjonalnymi, zaburzeniami mowy, zahamowane, nadmiernie pobudliwe. Udzielono wskazówek nauczycielom do pracy z dziećmi, a w miarę potrzeby zalecano badanie na terenie poradni celem przyznania konkretnej formy pomocy, dwoje dzieci w wieku przedszkolnym, niepełnosprawne ruchowo, otrzymało opinię o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju, na bieżąco udzielano konsultacji rodzicom, nauczycielom przedszkola, szkoły odnośnie problemów dydaktyczno wychowawczych dzieci.

7. **Współpraca z Zespołem Kuratorskim Służby Sądowej.** Współpraca z kuratorami społecznymi i zawodowymi w ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz w zakresie nadzoru nad rodzinami dysfunkcyjnymi z terenu gminy Krościenko Wyżne.
8. **Współpraca z placówkami oświatowymi.** Kontakt ze szkołami, przedszkolami w celu monitorowania sytuacji dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, w tym w ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego.
9. **Współpraca z placówkami Służby Zdrowia** w zakresie zbierania dokumentacji medycznej dla podopiecznych GOPS Krościenko Wyżne. Monitorowanie rodzin dotkniętych przemocą domową w ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego.
10. **Współpraca z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci w Krośnie.** Proponowanie dzieci z rodzin dysfunkcyjnych z terenu naszej gminy do uczestnictwa w koloniach organizowanych przez TPD.
11. **Współpraca z zakładami pracy**, polegająca na zbieraniu dokumentacji podopiecznych celem ustalenia prawa do renty oraz ustalenia kapitału początkowego.
12. **Współpraca z Zakładem Energetycznym, Gazowniczym i Gospodarki Komunalnej.** Sporządzanie pism w zakresie rozłożenia płatności za zużycie gazu, prądu i wody w powyższych zakładach na dogodne raty i odroczenia płatności.
13. **Współpraca z Ochotniczą Strażą Pożarną w Krościenku Wyżnym,** polegająca na zapewnieniu transportu dla osób zaproszonych na uroczystości organizowane przez GOPS.

14. **Współpraca z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Krośnie**. Wzorem lat ubiegłych GOPS zajmował się dystrybucją żywności otrzymanej z Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej Zarząd Okręgowy w Krośnie w ramach „Europejskiego Programu Pomocy Najbardziej Potrzebującym" - PEAD". W 2013 r. z pomocy tej skorzystało **145** rodzin z terenu naszej Gminy.
Ogólnie wydano żywności: **12 138,92 kg:**

- **Groszek z marchewką** **1 728,00 kg**
- **Herbatniki** **672,00 kg**
- **Mleko** **720,00 kg (l)**
- **Olej rzepakowy** **555,00 kg (l)**
- **Kasza gryczana** **1 260,00 kg**
- **Klopsiki w sosie pomidorowym** **1 468,80 kg**
- **Groszek z marchewką** **1 152,00 kg**
- **Dżem truskawkowy** **1 095,12 kg**
- **Koncentrat pomidorowy** **1 008,00 kg**
- **Mąka pszenna** **880,00 kg**
- **Ryż biały** **1 600,00 kg**

II. REALIZACJA PROJEKTU SYSTEMOWEGO „CZAS NA AKTYWNOŚĆ W GMINIE KROŚCIENKO WYŻNE"

1. Wprowadzenie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej po raz szósty przystąpił do realizacji Projektu systemowego **„Czas na aktywność w gminie Krościenko Wyżne"**, który obejmuje okres dwóch lat tj. od 01.01.2013 r. do 31.12.2014 r. W okresie od 01.01.2013 r. do 31.12.2013 r. zakończono pierwszy etap projektu, który był współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Głównym celem projektu jest zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej **u 16 osób** zamieszkujących teren gminy Krościenko Wyżne **do końca 2014 r.** (tj.**8 osób w 2013 r.** oraz 8 osób w 2014r.).

Zgodnie z założeniami wniosku o dofinansowanie w 2013 r. grupę docelową Projektu systemowego stanowiło 8 osób zamieszkałych na terenie gminy Krościenko Wyżne. Wykonanie założeń celu głównego polegało na zastosowaniu szeregu działań wspierających skierowanych do uczestników projektu poprzez.:

a) sfinansowanie instrumentu aktywizacji zawodowej - **„Doradztwa zawodowego**" w wymiarze 24h – **dla 8 uczestników projektu**,
b) sfinansowanie instrumentu aktywizacji edukacyjnej:
   - **„Kurs obsługi kasy fiskalnej z fakturowaniem"** w wymiarze 80 h – **dla 7 uczestników**,
   - **„Kurs operatora wózków widłowych"** w wymiarze 67 h – **dla 1 uczestnika**,

c) sfinansowanie instrumentu aktywizacji społecznej – **„Trening kompetencji i umiejętności społecznych”** w wymiarze 40 h – **dla 8 uczestników**.

W ramach projektu zastosowano również dodatkową formę wsparcia w postaci **zasiłków okresowych** wypłaconych **dla 7 uczestników** oraz specjalnego **zasiłku celowego dla 1 uczestnika projektu.**

W projekcie określone zostały rezultaty i produkty. W celu ich zmierzenia dokonano analizy dokumentów projektowych wraz z ankietami rekrutacyjnymi wypełnianymi przez uczestników projektu. Niniejszy raport przedstawia analizę produktów i wskaźniki pomiaru celów jakie zostały osiągnięte w wyniku realizacji projektu w 2013 r.

2. Charakterystyka grupy docelowej

Grupę docelową Projektu systemowego w 2013 r. **stanowiło 8 nowych osób (6 kobiet i 2 mężczyzn)**, zamieszkujących teren gminy Krościenko Wyżne, w wieku aktywności zawodowej zagrożonych wykluczeniem społecznym, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Uczestnicy projektu wykazywali brak motywacji do podejmowania zmian w swoim życiu, poczucie bezradności, brak umiejętności poruszania się na rynku pracy a także brak kwalifikacji zawodowych, które były by adekwatne do obecnych wymagań runku pracy. Poniżej przedstawiona została charakterystyka grupy docelowej w podziale na płeć, wiek, wykształcenie i status zawodowy.

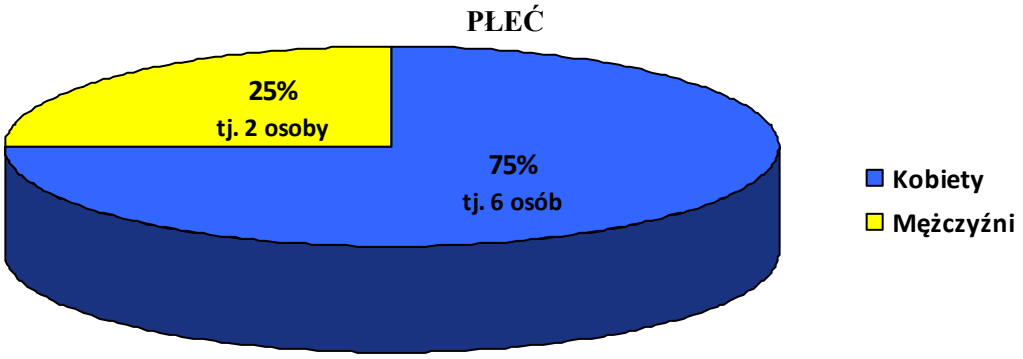

75 % uczestników stanowiły kobiety (tj. 6 osób), natomiast pozostałe 25 % stanowili mężczyźni (tj. 2 osoby).

WIEK

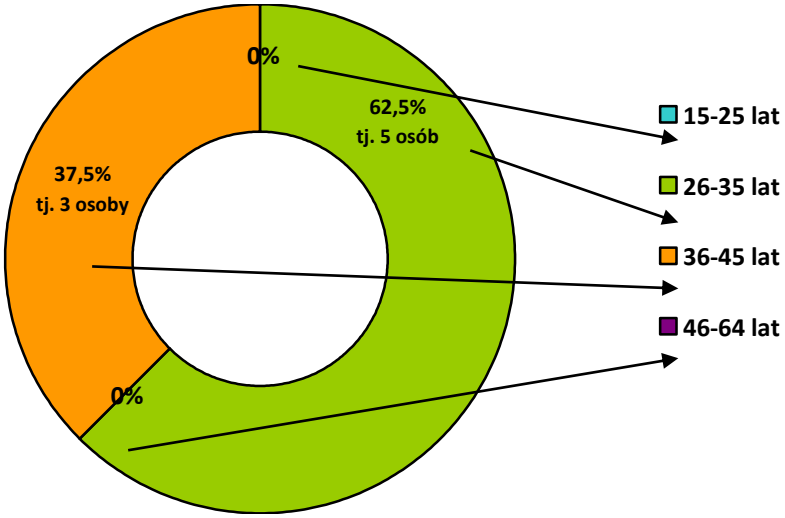

Grupa docelowa projektu w podziale na wiek kształtowała się następująco:

- 62,5 % (tj. 5 osób) to osoby w przedziale wiekowym 26 - 35 lat,
- 37,5 % (tj. 3 osoby) to osoby w przedziale wiekowym 36 - 45 lat.

WYKSZTAŁCENIE

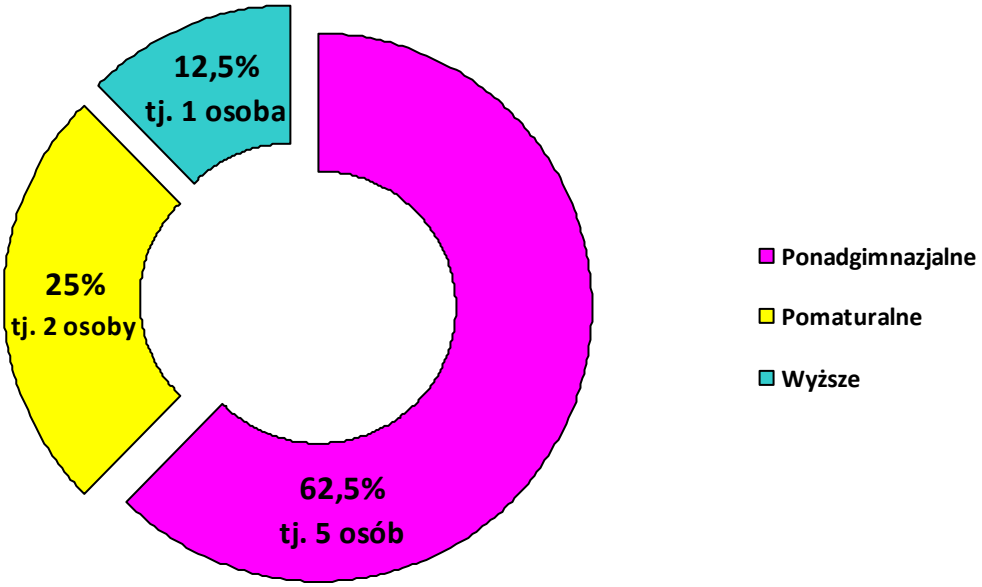

Spośród wszystkich uczestników projektu 62,5 % (tj. 5 osób) stanowiły osoby z wykształceniem ponadgimnazjalnym, 25 % (tj. 2 osoby) osoby z wykształceniem pomaturalnym oraz 12,5 % (tj. 1 osoba) z wykształceniem wyższym.

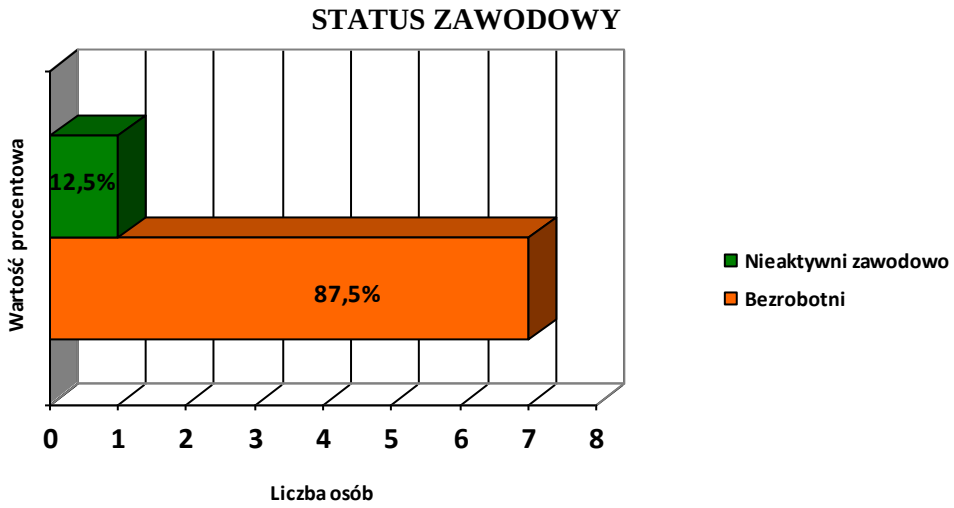

W momencie podpisywania Deklaracji uczestnictwa w projekcie 7 uczestników podpisało status osoby bezrobotnej (w tym 3 osoby długotrwale bezrobotne), natomiast 1 osoba podpisała status osoby nieaktywnej zawodowo.

3. Aktywna integracja

W 2013 r. w ramach zadania Aktywna integracja **zawarto 8 kontraktów socjalnych**, każdy uczestnik projektu został objęty trzema instrumentami wsparcia. Jako pierwszą formę wsparcia zastosowano instrument aktywizacji zawodowej – **Doradztwo zawodowe**. W ramach szkolenia grupowego, które odbyło się w miesiącu lipcu 2013 r. **wzięło udział 8 uczestników projektu**. Zajęcia zrealizowano w siedzibie Powiatowego Urzędu Pracy w Krośnie w wymiarze 24 godzin dydaktycznych. Blok tematyczny szkolenia obejmował:

- informację zawodową,
- planowanie rozwoju zawodowego,
- przygotowanie dokumentów aplikacyjnych,
- rozmowę kwalifikacyjna, jak się do niej przygotować ?
- diagnoza potencjału i predyspozycji zawodowych.

Szkolenie prowadzone było przez wykwalifikowanego doradcę zawodowego, który zastosował zróżnicowane metody kształcenia tj. wykład, analiza doświadczenia, burza mózgów, zadania zespołowe, mające na celu zdiagnozowanie potencjału i predyspozycji zawodowych uczestników oraz przygotowanie ich do intensywnego poszukiwania pracy. W ramach ww. szkolenia grupowego uczestnicy otrzymali wsparcie w postaci materiałów szkoleniowych, odpowiedniego zaplecza technicznego, dwudaniowego ciepłego posiłku, serwisu kawowego, ubezpieczenia NNW w trakcie szkolenia, oraz zwrotu kosztów dojazdu. Na zakończenie Doradztwa zawodowego każdy uczestnik otrzymał zaświadczenie potwierdzające uczestnictwo w zajęciach.

W ramach badań ewaluacyjnych uczestnicy szkolenia „Doradztwo zawodowe" wypełnili anonimowe ankiety, w których zawarto pytania oceniające poziom organizacji zajęć (pod względem materiałów szkoleniowych, sali wykładowej, cateringu i serwisu kawowego), ocenę jakości pracy

trenera oraz stopień spełnienia oczekiwań uczestników wobec szkolenia. Poniżej przedstawiono wyniki badania ankietowego:

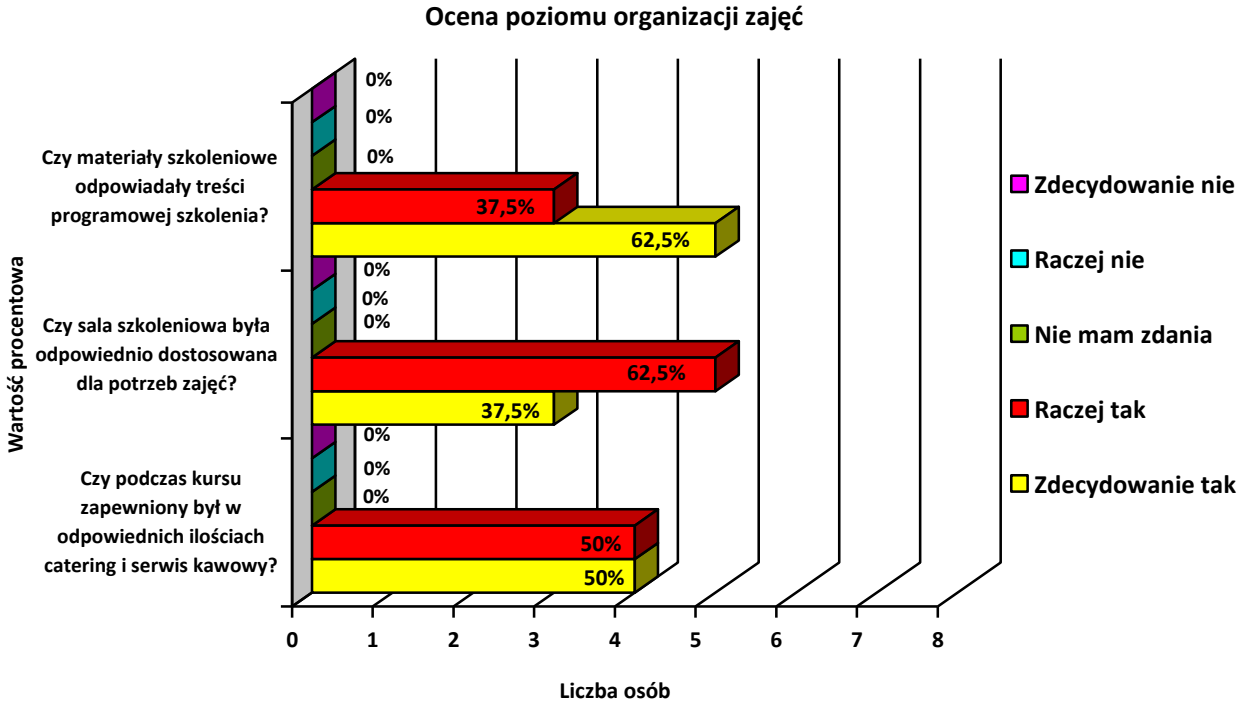

Jak wynika z przeprowadzonego badania znaczna większość respondentów ocenia pozytywnie organizację szkolenia „Doradztwo zawodowe”. Ponad połowa ankietowanych (62,5 % tj. 5 osób) na pytanie dot. materiałów szkoleniowych zaznaczyła odpowiedź „zdecydowanie tak”, natomiast przy ocenie sali szkoleniowej – „raczej tak”. Pozostałe osoby (37,5% tj. 3 osoby) na pytanie czy sala szkoleniowa i materiały szkoleniowe były odpowiednio dostosowane do szkolenia – zaznaczyło wariant „raczej tak”. Równy podział zdań wystąpił podczas oceny cateringu i serwisu kawowego – 50% tj. 4 uczestników projektu zaznaczyło „zdecydowanie tak”, pozostała połowa - wariant „raczej tak”.

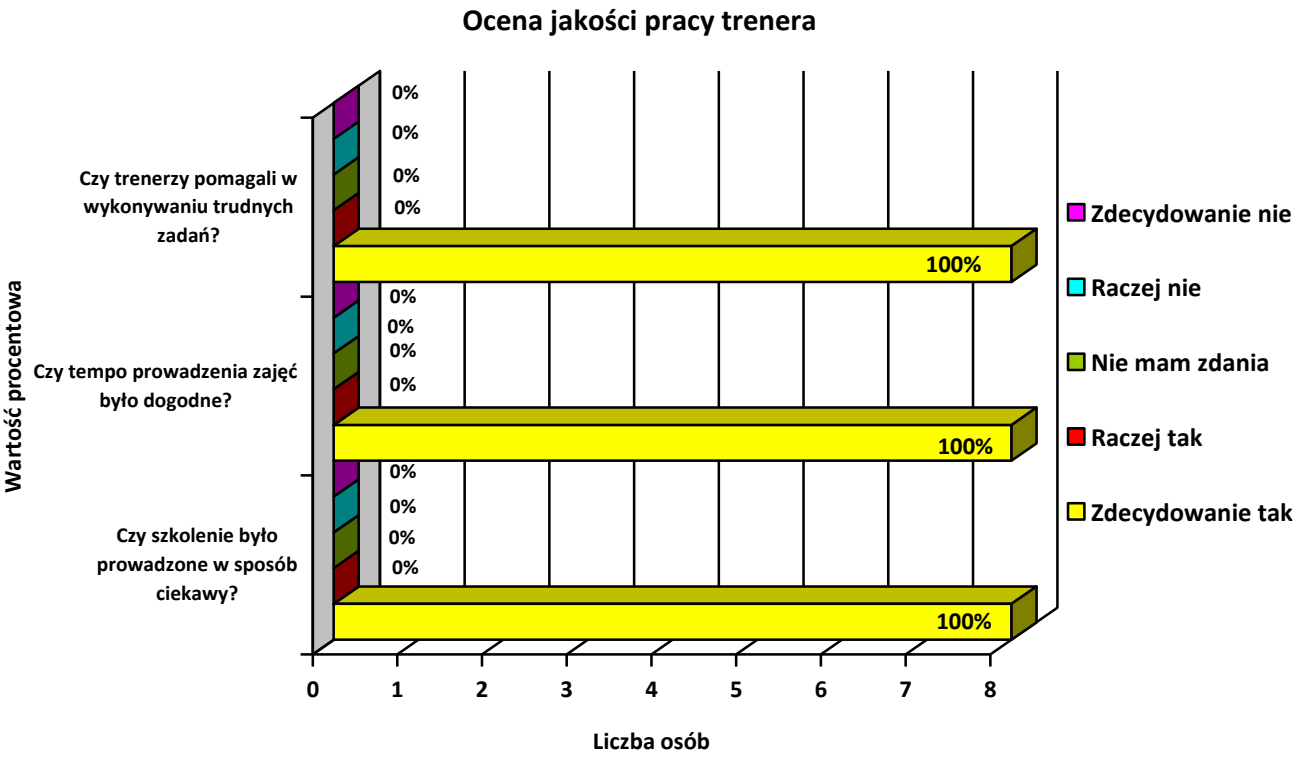

Wszyscy uczestnicy projektu (100% - 8 osób) ocenili w sposób bardzo dobry współpracę z trenerem prowadzącym szkolenie grupowe zaznaczając wariant „zdecydowanie tak". Żaden z przebadanych respondentów nie wyraził negatywnej oceny dot. współpracy z wykładowcą.

Kolejne pytanie odnosiło się do oczekiwań wobec szkolenia „Doradztwo zawodowe".

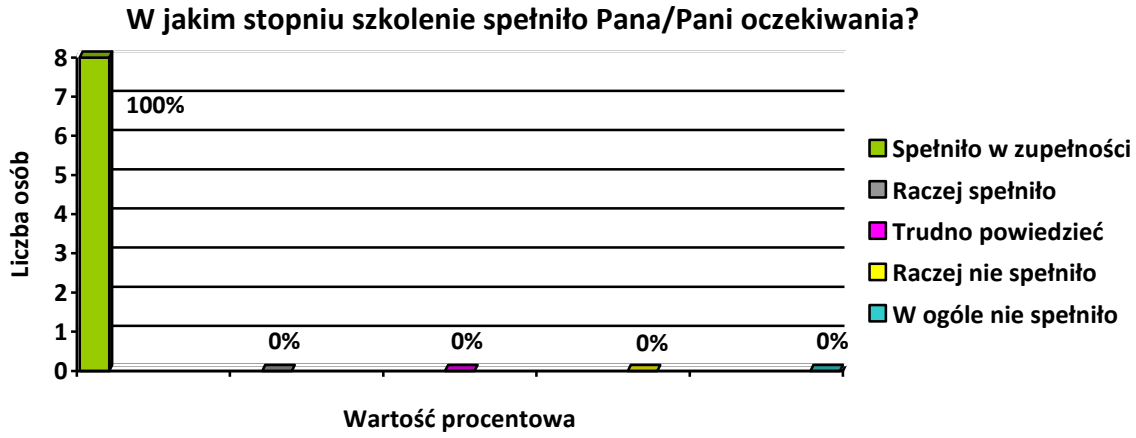

Na podstawie przeprowadzonego badania stwierdza się, iż wszyscy respondenci (100 % tj. 8 osób) wyrazili opinię, że szkolenie w zupełności spełniło ich oczekiwania.

Jako **drugą formę wsparcia** zastosowano instrument aktywizacji zawodowej tj. **kursy zawodowe:**

- **Kurs obsługi kasy fiskalnej z fakturowaniem,**
- **Kurs operatora wózków widłowych.**

Głównym celem powyższego instrumentu było podniesienie kompetencji o charakterze zawodowym – umożliwiające aktywizację zawodową uczestników projektu.

Na przełomie miesięcy lipiec – sierpień 2013 r. odbyły się zajęcia w ramach **Kursu obsługi kasy fiskalnej z fakturowaniem**. Ww. szkolenie zawodowe zostało skierowane do **7 uczestników projektu**, łączny czas trwania szkolenia wynosił 80 godzin dydaktycznych. Zarówno zajęcia praktyczne i teoretyczne zrealizowane zostały w tym samym miejscu - budynku Powiatowego Urzędu Pracy w Krośnie. Każdy uczestnik kursu posiadał osobne stanowisko komputerowe wraz z kasą fiskalną. Zajęcia zrealizowano według następującego bloku tematycznego:

- unormowanie umowy sprzedaży, podział i forma,
- organizacja handlu w gospodarce handlowej,
- organizacja zaopatrzenia i przyjmowania dostaw towarów,
- uwarunkowania prawne dotyczące kas fiskalnych,
- obsługa kas fiskalnych,
- budowa, podział i zasady działania kasy i drukarki fiskalnej,
- raport kas fiskalnych,
- rola faktur VAT, faktur i not korygujących.

Podczas zajęć uczestnicy kursu zawodowego uzyskali wiedzę i umiejętności niezbędne do obsługi kasy fiskalnej i programów fakturowych.

Drugim kursem zawodowym realizowanym w ramach instrumentu aktywizacji zawodowej był **Kurs operatora wózków widłowych dla 1 uczestnika projektu**, który odbył się na przełomie miesięcy sierpień – wrzesień 2013 r. w wymiarze 67 godzin dydaktycznych. Część teoretyczną zajęć zrealizowano w Niepublicznej Szkole Policealnej Nr 1 w Krośnie, natomiast część praktyczną w Przedsiębiorstwie Remontowo – Budowlanym MAL – BUD Sp.J. w Krośnie. Zakres tematyczny kursu obejmował:

- wiadomości o dozorze technicznym,
- typ stosowanych wózków jezdniowych,
- budowa wózka,
- czynności kierowcy przy obsłudze wózków przed podjęciem pracy i po pracy wózkami,
- czynności kierowcy w czasie pracy wózkami,
- wiadomości z zakresu ładunkoznawstwa,
- wiadomości z zakresy BHP,
- praktyczna nauka jazdy,
- bezpieczna obsługa wymiany butli gazowej.

Kurs operatora wózków widłowych zakończył się egzaminem państwowym przed Komisją Urzędu Dozoru Technicznego. W wyniku pozytywnie zdanego egzaminu uczestnik szkolenia otrzymał zaświadczenie kwalifikacyjne do obsługi transportu bliskiego kat. II WJO.

W ramach powyższych kursów zawodowych uczestnicy projektu otrzymali wsparcie towarzyszące w postaci materiałów szkoleniowych, sali wykładowej wyposażonej w odpowiednie zaplecze techniczne, ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków, dwudaniowych ciepłych posiłków, serwisu kawowego z poczęstunkiem oraz zwrotu kosztów dojazdów na zajęcia. Każdy uczestnik projektu otrzymał zaświadczenie potwierdzające uczestnictwo w zajęciach. Dodatkowo w ramach Kursu operator wózków widłowych zapewniono badania lekarskie potwierdzające zdolność kandydata do odbycia kursu.

Biorący udział w kursach zawodowych uczestnicy projektu za pomocą anonimowych ankiet ocenili poziom organizacji zajęć, jakość pracy trenera, programu szkoleniowego oraz jakość organizacji szkolenia, co przedstawiają poniższe wykresy:

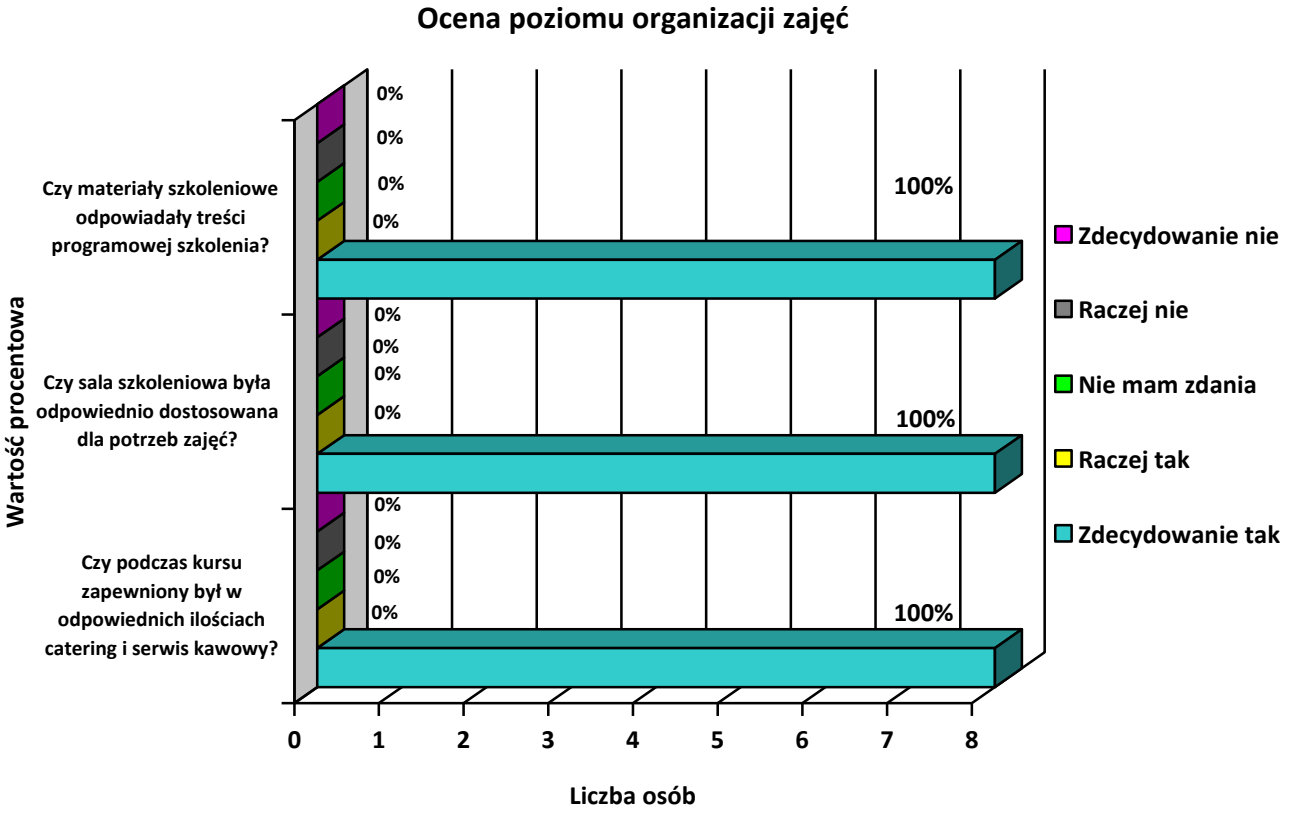

Z przeprowadzonego badania wynika, iż wszyscy uczestnicy (100% tj. 8 osób) udzielając odpowiedzi na powyższe pytania jednogłośnie zaznaczyli wariant „zdecydowanie tak”. Według podanej skali jest to najwyższa wartość, która wskazuje na wysoką ocenę poziomu organizacji Kursu obsługi kasy fiskalnej z fakturowaniem oraz Kursu operatora wózków widłowych.

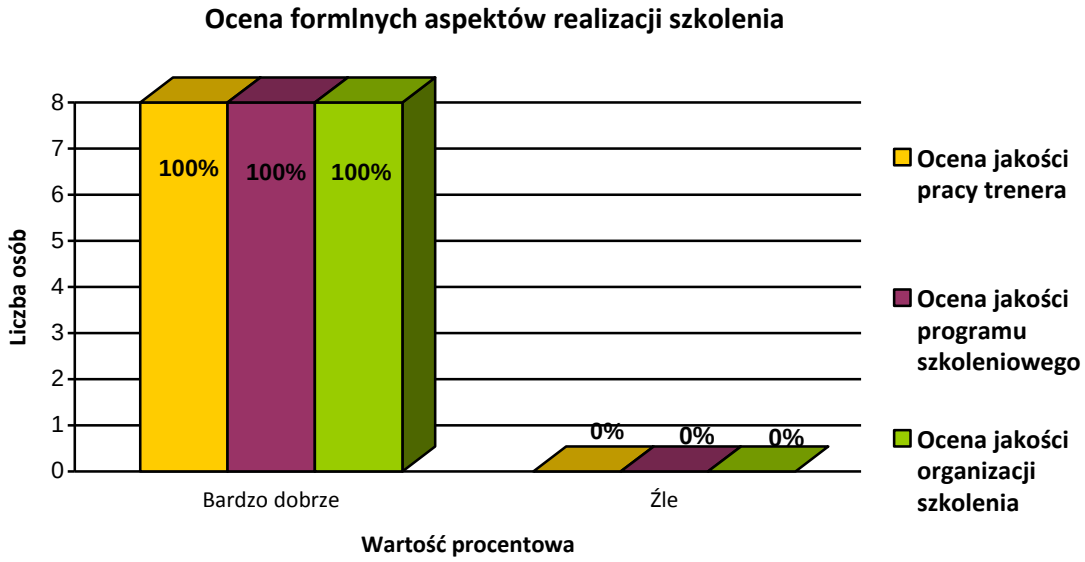

Analiza powyższego wykresu wyraźnie wskazuje, iż zdaniem wszystkich przebadanych respondentów (100 % tj. 8 osób) zajęcia zostały w bardzo dobry sposób dopasowane do potrzeb i oczekiwań uczestników projektu. Każdy uczestnik kursów zawodowych wyraził pozytywną ocenę zarówno pod względem jakości pracy trenera, programu szkoleniowego jak i organizacji szkolenia,

Trzecią i zarazem ostatnią **formą wsparcia** zastosowaną wobec **8 uczestników projektu** był instrument aktywizacji społecznej – **Trening kompetencji i umiejętności społecznych**. Zajęcia realizowane były w miesiącu wrześniu 2013 r. w wymiarze 40 godzin dydaktycznych w budynku Powiatowego Urzędu Pracy w Krośnie. Program zajęć obejmował następujące zagadnienia:

- budowanie tożsamości grupowej,
- podstawowe umiejętności komunikacyjne,
- budowanie motywacji do zmiany,
- postawa asertywna w codziennym życiu,
- stres – techniki i sposoby radzenia sobie,
- autoprezentacja.

Po zakończonym szkoleniu uczestnicy otrzymali zaświadczenia potwierdzające uczestnictwo w zajęciach. Zapewniono również wsparcie tj. materiały dydaktyczne, sala szkoleniowa, ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w trakcie szkolenia, dwudaniowe ciepłe posiłki, serwis kawowy z poczęstunkiem oraz zwrot kosztów dojazdów na zajęcia.

Wszyscy uczestnicy szkolenia „Trening kompetencji i umiejętności społecznych” na podstawie anonimowych ankiet ocenili poziom organizacji zajęć oraz formalne aspekty realizacji szkolenia. Wyniki badania ewaluacyjnego przedstawiają poniższe wykresy:

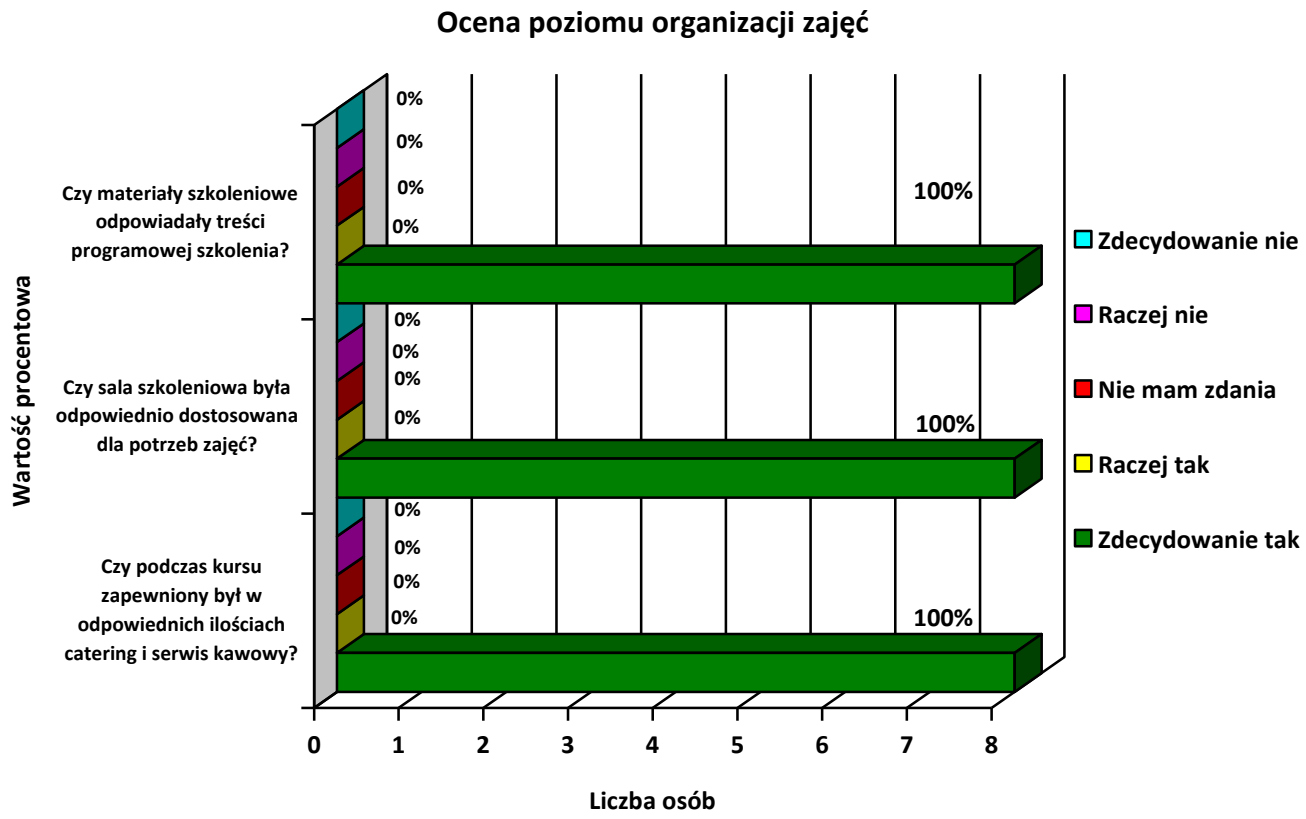

Jak wynika z analizy powyższego wykresu uczestnicy szkolenia wysoko ocenili poziom organizacji zajęć pod względem otrzymanych materiałów szkoleniowych, sali szkoleniowej oraz cateringu i serwisu kawowego - na co wskazuje, iż każdy z 8 uczestników szkolenia tj. 100% w odpowiedzi na powyższe pytania zaznaczył opcję „zdecydowanie tak”.

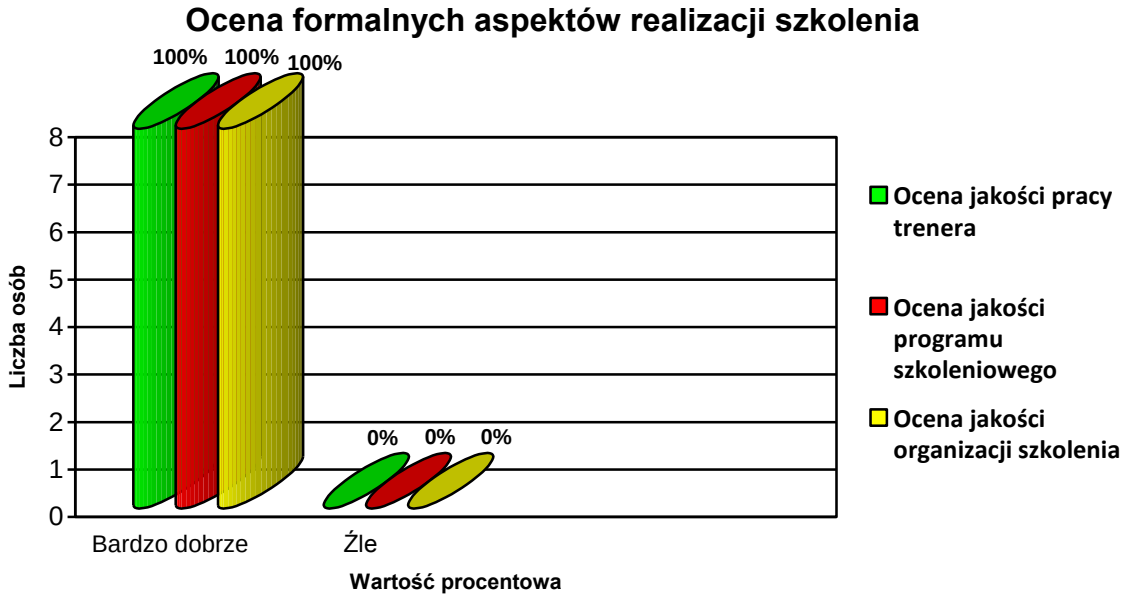

Z przeprowadzonego badania wynika, że wszyscy uczestnicy szkolenia (8 osób tj. 100%) „Trening kompetencji i umiejętności społecznych" wystawili bardzo dobrą ocenę jakości pracy trenera, programu szkoleniowego oraz organizacji szkolenia.

4. Analiza zmierzonych produktów oraz wskaźników pomiaru celów po zrealizowaniu pierwszego etapu projektu w 2013 r.

1) **Produkty:**
   a) 24 h Doradztwa zawodowego (wg założeń 24 h w 2013 r.)
   b) 147 h szkoleń zawodowych (wg założeń min. 50 h w 2013 r.)
   c) 40 h Treningu kompetencji i umiejętności społecznych (wg założeń 40 h w 2013 r.)
2) **Wskaźniki pomiaru celów:**
   a) Liczba klientów instytucji pomocy społecznej objętych kontraktami socjalnymi w ramach realizowanych projektów – 8 osób (wg założeń 8 osób).
   b) Liczba klientów instytucji pomocy społecznej, którzy zakończyli udział w projektach dotyczących aktywnej integracji – 8 osób (wg założeń 8 osób).
   w tym osoby z terenów wiejskich – 8 osób (wg założeń 8 osób).
   c) Liczba osób, które ukończą kursy zawodowe – 8 osób (wg założeń 8 osób).
   d) Liczba osób, które ukończą staż – 0 (wg założeń 1 osoba odbędzie staż w 2014 r.).
   e) Liczba osób objętych doradztwem zawodowym – 8 osób (wg założeń 8 osób).
   f) Liczba pracowników socjalnych zatrudnionych w ramach projektu w GOPS Krościenko Wyżne – 1 osoba (wg założeń 1 osoba).
   g) Liczba osób, które otrzymają wsparcie w postaci zasiłków - 8 osób (wg założeń 8 osób).

5. Wartość projektu w 2013 r.

Ogólna wartość projektu „Czas na aktywność w gminie Krościenko Wyżne" w 2013 r. wyniosła **123 639,41 zł**, z czego kwota dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego stanowiła **103 647,09 zł**, dotacja celowa **5 487,20 zł** natomiast kwota wkładu własnego gminy wyniosła **14 505,12 zł** (w tym dofinansowanie z budżetu centralnego **14 405,00 zł** z przeznaczeniem na wypłaty **zasiłków okresowych** w ramach POKL, natomiast kwota **100,12 zł** pochodziła z zadań własnych gminy z **przeznaczeniem na wypłatę specjalnego zasiłku celowego**).

W ramach projektu poniesiono następujące wydatki na:

1) **realizację instrumentów aktywnej integracji** na kwotę **14 320,00 zł**, która objęła:

- Doradztwo zawodowe – **1 730,00 zł**,
- Kursy zawodowe – **9 600,00 zł,**

- Trening kompetencji i umiejętności społecznych **– 2 990,00 zł,**

2) **pracę socjalną** na kwotę **48 399,87 zł,** z której pokryto koszty zatrudnienia pracownika socjalnego
3) **zasiłki i pomoc w naturze** w kwocie **14 505,12 zł**, z czego przypada na:

- **zasiłki okresowe - 14 405,00 zł**,
- **specjalny zasiłek celowy – 100,12 zł**,

4) **zarządzanie projektem** na kwotę **34 451,79** zł, w tym na **obsługę prawną projektu** przeznaczono **922,50 zł,** natomiast na **promocja projektu - 296,42 zł,**
5) cele związane z **kosztami pośrednimi projektu,** w skład których wchodzą koszty zatrudnienia specjalisty ds. rozliczeń projektu, usług telefonicznych, materiałów biurowych oraz korespondencji projektu, na które wydatkowano **11 962,63 zł.**

6. Podsumowanie

Reasumując wyniki ewaluacji pierwszego etapu Projektu systemowego „Czas na aktywność w gminie Krościenko Wyżne" zrealizowanego w 2013 roku przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym można stwierdzić, iż podjęte działania projektowe były uzasadnione. Analiza zastosowanych działań wspierających dla uczestników projektu wskazuje, iż zakładane we wniosku o dofinansowanie produkty oraz wskaźniki pomiaru celów na 2013 r. zostały osiągnięte. Ponadto analiza badań przeprowadzonych po każdym zrealizowanym szkoleniu wskazuje, iż zastosowane formy wsparcia w sposób pozytywny wpływają na aktywizację społeczną oraz zawodową osób biorących udział w projekcie.

7. Liczba osób, które podjęły zatrudnienie po zakończonym udziale w projekcie.

W latach 2008 – 2013 udział w projekcie systemowym „Czas na aktywność w gminie Krościenko Wyżne" wzięło 86 osób, z czego 24 podjęło zatrudnienie.

III. ŚWIADCZENIA RODZINNE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY.

Nie odłącznym zadaniem, które realizowane jest już od 2004 r. przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest obsługa **świadczeń rodzinnych, a od 2008 r.** obsługa **funduszu alimentacyjnego.**

Zadania z zakresu świadczeń rodzinnych jak i z funduszu alimentacyjnego są zadaniami zleconymi, a więc środki na realizację tych zadań pochodzą w większości z budżetu państwa.

W 2013 roku plan na całość zadań z zakresu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego wyniósł **1 570 203,55** z czego wydatkowano **1 567 949,20 zł** (1 490 843,00 zł – zadania zlecone i 77 106,20 zł – zadania własne) na następujące zadania:

1. **świadczenia rodzinne** –**1 289 170,90 zł** (zadania zlecone) w tym:
   1) zasiłek rodzinny **– 523 425,00 zł,**
   2) dodatki do zasiłku rodzinnego **280 473,30 zł:**
      a) dodatek z tytułu urodzenia się dziecka – **16 000,00 zł,**
      b) dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – **67 253,30 zł ,**
      c) dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka – **12 690,00 zł,**
      d) dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej **80 880,00 zł**,
      e) dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – **35 020,00 zł** (na dziecko w wieku do ukończenia 5 lat **–5 100,00 zł**, na dziecko powyżej 5 lat do ukończenia 24 lat – **29 920,00 zł**),
      f) dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego – **32 100,00 zł,**
      g) dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – **36 530,00 zł** (na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do szkoły **– 35 900,00** zł, na pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – **630,00 zł**),
   3) Świadczenia opiekuńcze – **441 272,60 w tym:**
      a) zasiłek pielęgnacyjny – **295 749,00 zł,**
      b) świadczenie pielęgnacyjne – **122 939,50 zł,**
      c) dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego **– 7 400,00 zł,**
      d) specjalny zasiłek opiekuńczy – **15 184,10 zł,**
   4) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka –**44 000,00 zł,**
2. **fundusz alimentacyjny** – **84 930,00 zł** (zadanie zlecone),
3. **składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe – 72 016,83 zł** (zadanie zlecone),
4. **wydatki na obsługę w całości**– **90 867,22 zł,** (zlecone + własne) w tym:
   1) ze środków zleconych – **44 725,27 zł**, w tym na:
      - świadczenia rodzinne 41 793,72 zł,
      - funduszu alimentacyjnego 2 931,55 zł,
   2) ze środków własnych – **46 141,95 zł w tym:**
      - świadczenia rodzinne – 44 684,12 zł,
      - fundusz alimentacyjny – 1 457,83 zł,
5. **jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka wypłacana ze środków gminnych – 26 000,00 zł** (zadanie własne),
6. **zwrócone świadczenia z lat ubiegłych – 4 451,00. zł** w tym:
   1) świadczenia rodzinne – 4 451,00 zł,
   2) fundusz alimentacyjny – 0,00 zł,

7. **odsetki od zwróconych świadczeń – 513,25 zł** w tym:
    1) świadczenia rodzinne – 513,25 zł,
    2) fundusz alimentacyjny – 0,00 zł.

Niewykorzystany wydatek w wysokości **2 254,35 zł** pochodził z zadań własnych gminy.

Wysokość wydatków na zdania zlecone w rozbiciu na poszczególne rodzaje przedstawia w formie graficznej poniższy wykres nr 1.

Wykres 1. Wydatkowane środki z budżetu państwa – zadania zlecone

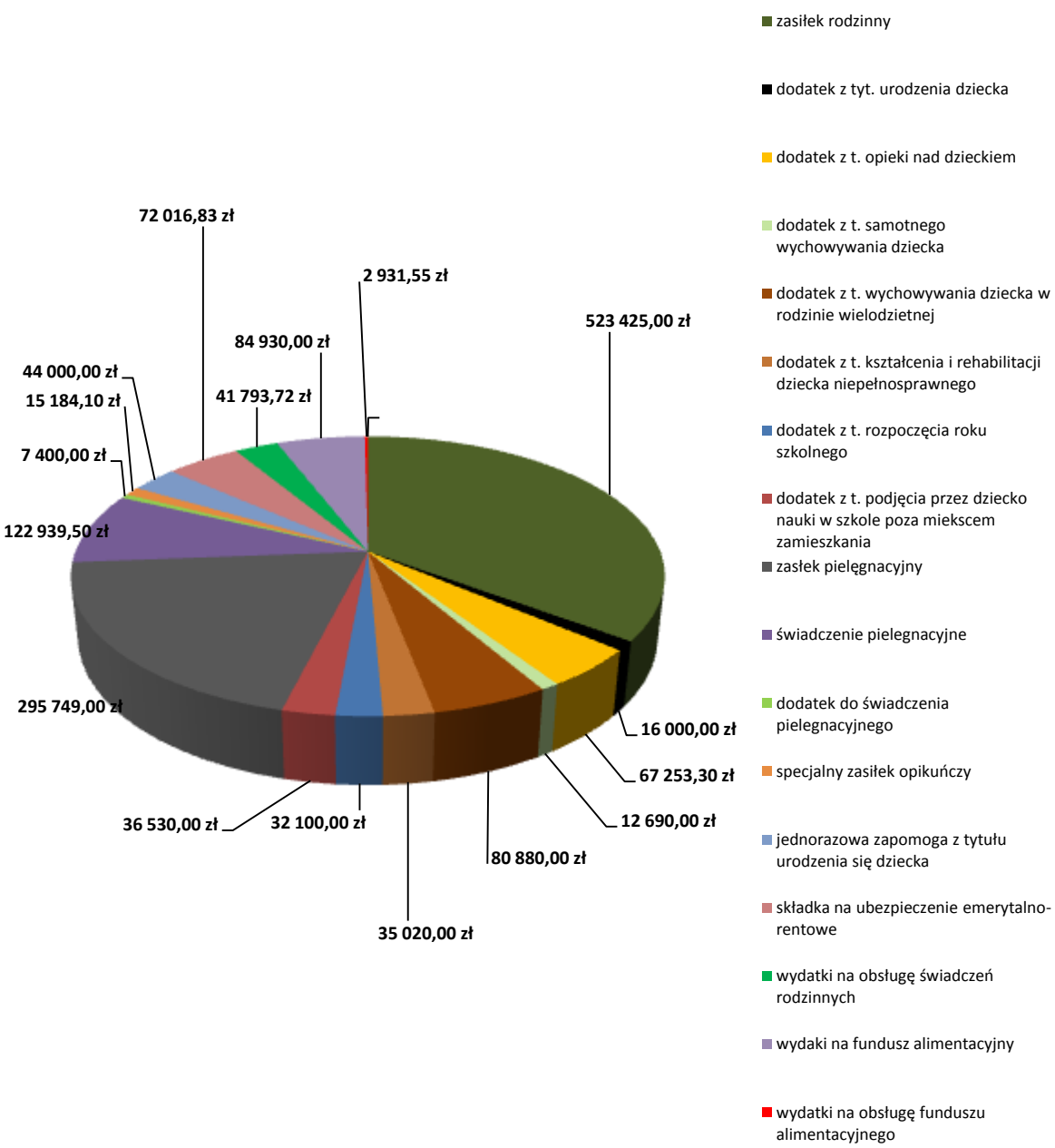

W 2013 r. wydano 637 decyzji (decyzje przyznające, zmieniające, odmowne, uchylające, nienależnie pobrane, itp.), w tym w sprawie:

1) świadczeń rodzinnych – **555 decyzji (w tym 3 decyzje odmowne),**
2) funduszu alimentacyjnego – **21 decyzji, (w tym 1 decyzja odmowna),**
3) rządowy program – **31 decyzji**,
4) dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego – **30 decyzji (w tym 12 decyzji odmownych)**

Poniższy wykres nr 2. przedstawia liczbę decyzji wydanych przez Kierownika GOPS w poszczególnych kwartałach roku 2013.

Wykres nr 2. Liczba decyzji wydanych w 2013 r.

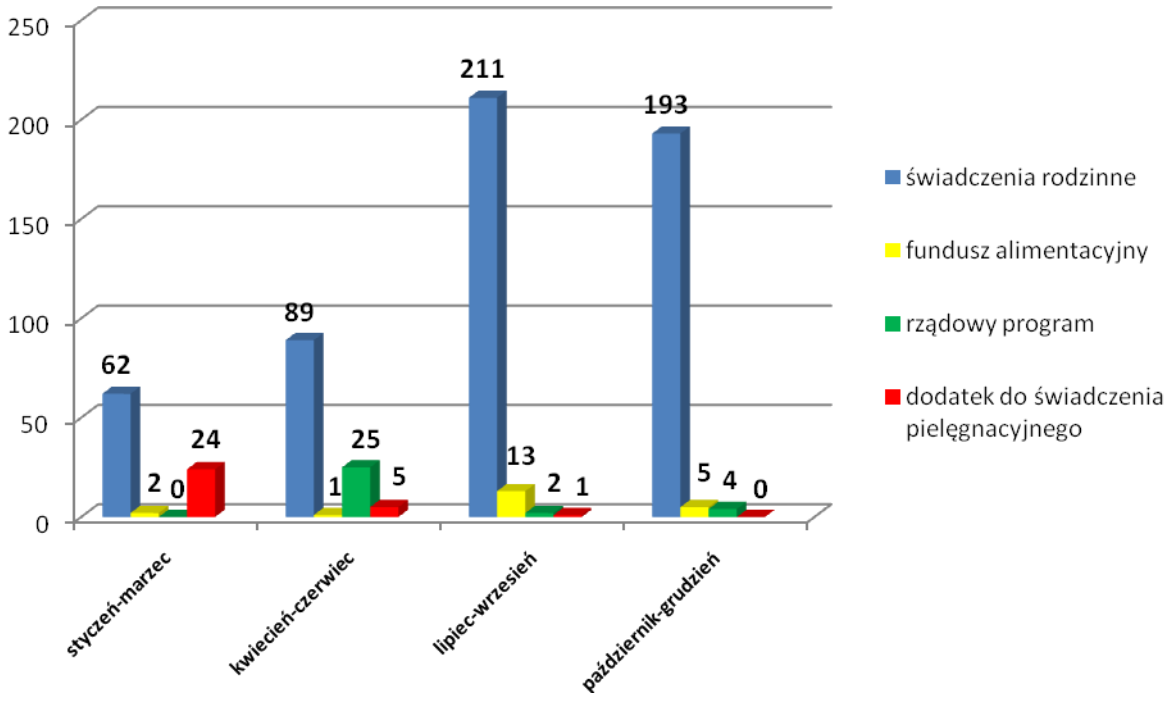

Jak wynika z powyższego wykresu nr 2. najwięcej decyzji na świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny zostało wydanych w trzecim kwartale 2013 r., co nie wątpliwie związane jest z możliwością składnia wniosków i wydawania decyzji administracyjnych na nowe okresy zasiłkowe. Natomiast, jeżeli chodzi o rządowy program to najwięcej decyzji zostało wydanych w drugim kwartale, a najwięcej decyzji na dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego zostało wydanych w pierwszym kwartale 2013 r. co związane jest z kolei z różnym okresem wejścia w życie danej formy pomocy.

Świadczenia rodzinne są formą pomocy państwa skierowaną do rodzin spełniających odpowiednie kryteria. Mają one udzielać wsparcia finansowego w wychowaniu dzieci, a także wspomagać osoby starsze i niepełnosprawne. Ponadto są one rodzajem trwałej pomocy udzielanej przez państwo z powodu ochrony rodziny i wielodzietności oraz niepełnosprawności. Powyższe świadczenia finansowane są ze środków publicznych, a ich wysokość jest ustalona kwotowo, co oznacza, że świadczenia rodzinne

wypłacane są w takiej samej wysokości wszystkim osobom spełniającym ustawowe kryteria do ich otrzymania.

Świadczeniami rodzinnymi są:

1) **zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:**

- urodzenia dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowywania dziecka,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- rozpoczęcia roku szkolnego,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania;

2) **świadczenia opiekuńcze:**

- zasiłek pielęgnacyjny,
- świadczenie pielęgnacyjne,
- specjalny zasiłek opiekuńczy,

3) **jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,**

4) **jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka wypłacana ze środków gminnych.**

Głównym kryterium uprawniającym do świadczeń rodzinnych jest przeciętny miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie z roku kalendarzowego poprzedzającego okres zasiłkowy. Kryterium dochodowe dotyczy dochodu netto tj. po odliczeniu podatku dochodowego, składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, i wynosiło **539,- zł** na osobę lub **623,- zł**, jeśli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne. Dla jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka kryterium dochodowe wynosiło **1 922,00 zł** na osobę. Prawo do świadczeń rodzinnych na okres zasiłkowy 2012/2013 było ustalane na podstawie dochodu uzyskanego przez rodzinę w 2011 r. Natomiast w nowym okresie zasiłkowym trwającym od 1 listopada 2013 r. do 31 października 2014 r. uwzględnia się dochód na osobę w rodzinie uzyskany w 2012 roku. Kryterium dochodowe określone w ustawie powinny spełnić rodziny ubiegające się o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz jednorazową zapomogę natomiast pozostałe świadczenia, tj. zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne oraz zapomoga wypłacana ze środków własnych gminy są niezależne od wysokości dochodu rodziny.

Przy ustalaniu kryterium dochodowego uwzględnia się sytuacje związane z utratą i uzyskiem dochodu w przypadkach określonych przepisami prawa.

Jak kształtowała się liczba rodzin pobierających poszczególne świadczenia rodzinne w 2013 r. przedstawia poniższy wykres nr 3.

Wykres 3. Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2013 r.

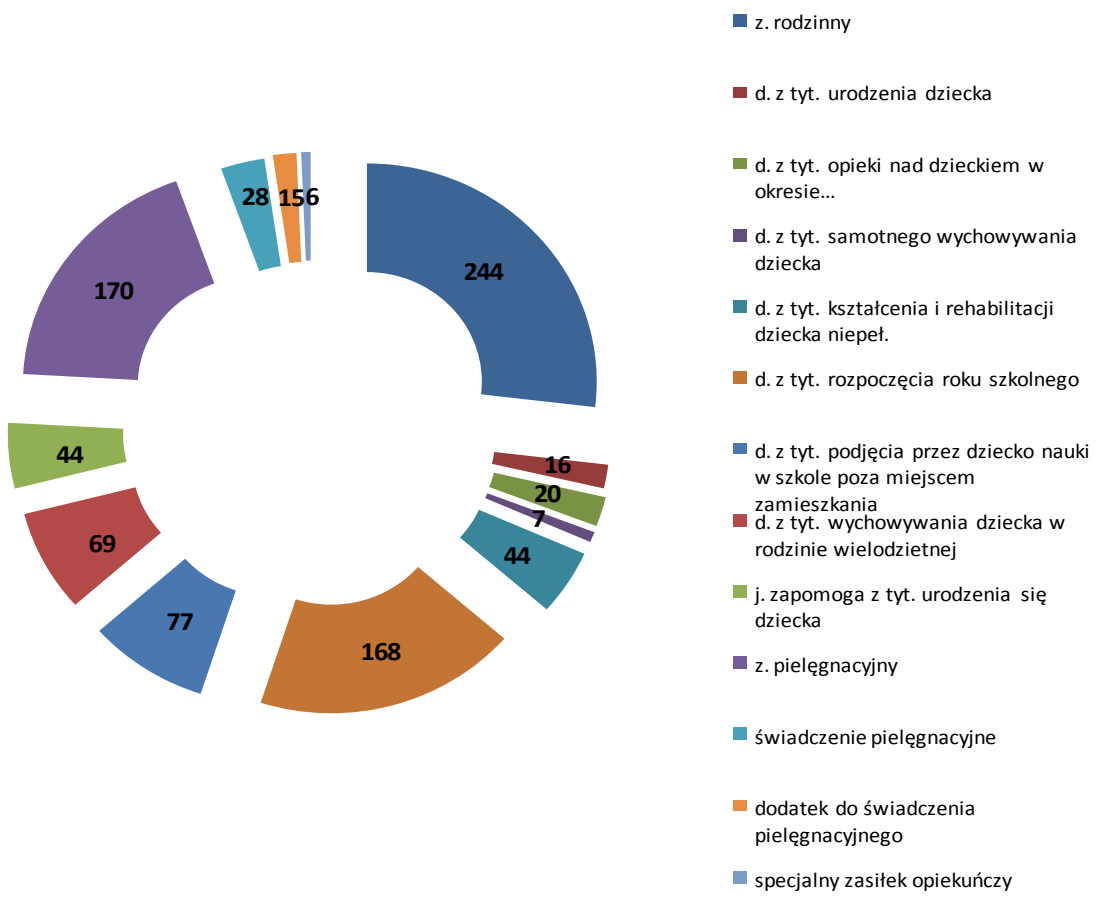

Jak wynika z wykresu nr 3. zasiłków rodzinnych pobierało **244 rodziny**. Do zasiłku rodzinnego pobierane były w niektórych przypadkach dodatki. Najwięcej dodatków wypłacono z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego bo dla 168 rodzin, natomiast najmniej z tytułu samotnego wychowywania dziecka tj. tylko 7 rodzinom. Z zasiłków pielęgnacyjnych skorzystało 170 rodzin, a świadczenie pielęgnacyjne wypłacono dla 28 rodzin. Niektórym rodziną pobierającym świadczenie pielęgnacyjne wypłacany był dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego i z tej formy pomocy skorzystało 15 rodzin. Nowością od 2013 r. jest specjalny zasiłek opiekuńczy z którego skorzystało 6 rodzin.

1. Świadczenia rodzinne:

1) Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych, zasiłek rodzinny przysługuje osobie uprawnionej, jeżeli zostanie spełnione określone w ustawie kryterium dochodowe. Osoby uprawnione pobierają zasiłek do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia – bez dodatkowych warunków związanych np. z nauką w szkole,
- nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 lat albo
- 24 lat, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub szkole wyższej i jest osobą o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Wysokość zasiłku rodzinnego jest zależna od wieku i obecnie wynosi:

- 77 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 106 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 115 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

W 2013 roku zasiłki rodzinne zostały przyznane dla **244 rodzin** i wypłacone na łączną kwotę **523 425,00 zł.**

2) Dodatki do zasiłku rodzinnego:

Rodzinom uprawnionym do zasiłku rodzinnego przysługują jednorazowe lub okresowe dodatki, związane z określoną sytuacją życiową. Warunkiem otrzymania dodatków do zasiłku rodzinnego jest uprawnienie do zasiłku rodzinnego i spełnienie dodatkowych warunków określonych w ustawie i rozporządzeniu do przyznania określonego dodatku. Nie można nabyć prawa do żadnego z dodatków nie mając uprawnienia do zasiłku rodzinnego.

a) Dodatek z tytułu urodzenia dziecka:

Dodatek ten przysługuje matce lub ojcu dziecka albo opiekunowi prawnemu. Dodatek przysługuje również opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli nie został przyznany rodzicom lub opiekunowi prawnemu dziecka. Dodatek przysługuje do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia. Jest on wypłacany jednorazowo w wysokości **1 000 zł.**

Dodatek z tytułu urodzenia dziecka w 2013 r. otrzymało **16 rodzin** na łączną kwotę **16 000 zł.**

Do uzyskania dodatku z tytułu urodzenia dziecka konieczne jest przedstawienie zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego fakt, iż kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu wg określonego w przepisach prawa wzoru.

b) Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego:

Rodzice przebywający na urlopie wychowawczym mogą otrzymać dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (oczywiście jeśli są uprawnieni do zasiłku rodzinnego). Warunkiem przyznania tego dodatku jest również pozostawanie bezpośrednio przed uzyskaniem prawa

do urlopu wychowawczego w stosunku pracy przez okres, co najmniej 6 miesięcy. Dodatek ten przysługuje przez okres do:

- 72 miesięcy, gdy dziecko w wieku do lat 16 jest niepełnosprawne, albo w wieku powyżej 16 lat jest niepełnosprawne w stopniu znacznym,
- 36 miesięcy, gdy opieka sprawowana jest nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu,
- 24 miesięcy, w pozostałych przypadkach.

Dodatek wypłacany jest w wysokości **400,- zł** miesięcznie. Jeżeli dodatek przysługuje za niepełny miesiąc, jego wysokość jest zmniejszana, za każdy dzień przysługuje 1/30 dodatku miesięcznego, a należną kwotę dodatku zaokrągla się do 10 groszy w górę.

Dodatek powyższy przyznano **20 rodzinom** i wypłacono na łączną kwotę **67 253,30 zł.**

c) Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka:

Dodatek ten przysługuje w wysokości **170,- zł** miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż **340,- zł** na wszystkie dzieci. W przypadku gdy jest to dziecko niepełnosprawne to wysokość tego dodatku zwiększa się o **80,-zł**, nie więcej jednak niż **160,-zł** na wszystkie dzieci.

Dodatek ten przysługuje, jeśli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ:

- drugi z rodziców dziecka nie żyje,
- ojciec dziecka jest nieznany,
- powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone.

Dodatek przysługuje również osobie uczącej się, jeśli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją. Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka przysługiwał **7 rodzinom.** Ogółem wypłacono ww. dodatek na kwotę **12 690,00 zł.**

d) Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej:

Dodatek jest świadczeniem skierowanym do rodzin wielodzietnych, a więc rodzin wychowujących, co najmniej troje i więcej dzieci, mających prawo do zasiłku rodzinnego. Dodatek ten przysługuje w wysokość **80,- zł** miesięcznie na trzecie i kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego.

Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej przysługiwał **69 rodzinom**.

Ogółem w 2013 r. wypłacono kwotę **80 880,00 zł**.

e) Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego:

System świadczeń rodzinnych w sposób szczególny traktuje rodziny wychowujące dzieci niepełnosprawne, dla których przewiduje wypłatę dodatku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego. Dodatek ten przysługuje na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem:

- dziecka niepełnosprawnego w wieku do 16 lat,
- dziecka o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wieku do 24 lat.

Dodatek wynosi:

- **60,- zł** miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5 lat,
- **80,- zł** miesięcznie na dziecko powyżej 5 lat, do ukończenia 24 lat.

Dodatek ten został wypłacony na łączną kwotę **35 020,00 zł** dla **44** rodzin.

f) Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego:

Dodatek ten przysługuje na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem nowego roku szkolnego. Przysługuje on również na dziecko rozpoczynające roczne przygotowanie przedszkolne. Jest on wypłacany jednorazowo w wysokości **100 zł** na dziecko. Dodatek ten w 2013 r. otrzymało **168 rodzin** na **321 dzieci** w łącznej kwocie **32 100,00 zł.**

g) Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:

Dodatek ten przysługuje na częściowe pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły lub na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do szkoły z miejsca zamieszkania (rodzaj szkoły jest określony w przepisach prawa). Przysługuje on przez okres 10 miesięcy trwania roku szkolnego, od września do czerwca następnego roku. Jego wysokość wynosi **90 zł** miesięcznie na dziecko na pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły (internat) oraz w wysokości **50 zł** miesięcznie na dziecko na pokrycie wydatków związanych z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły (na dojazdy).

Na pokrycie wydatków związanych z **dojazdem do miejscowości**, w której znajduje się siedziba szkoły wydatkowano kwotę **35 900,00 zł dla 77 rodzin**, natomiast na pokrycie wydatków związanych z **zamieszkiwaniem w miejscowości**, w której znajduje się siedziba szkoły kwotę **630,00 zł dla 1 rodziny**.

Razem: **36 530,00 zł dla 77 rodzin.** (w tym jedna rodzina pobierała dodatek związany z dojazdem na jedno z dzieci, a na drugie dziecko związany z zamieszkiwaniem w miejscowości w której jest siedziba szkoły).

3) Świadczenia opiekuńcze:

a) Zasiłek pielęgnacyjny:

Zasiłek pielęgnacyjny ma na celu częściowe pokrycie wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Przysługuje on w wysokości **153,- zł** miesięcznie. Mają do niego prawo wszyscy uprawnieni, bez względu na dochód przy spełnieniu pozostałych warunków określonych w ustawie. Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,

- osobie, która ukończyła 75 rok życia,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

W roku 2013 zasiłków pielęgnacyjnych pobierało **170 rodzin** na łączną kwotę **295 749,00 zł.**

b) Świadczenie pielęgnacyjne:

Od 1 stycznia 2013 r. świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

1) matce albo ojcu,
2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności

-jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobom, o których mowa w pkt 4, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
3) nie ma osób, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych (tj. opiekuna faktycznego dziecka, osoby będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej), lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

1) **nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub**
2) **w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia**.

Świadczenie pielęgnacyjnego **nie jest uzależnione od spełnienia kryterium dochodowego** i było wypłacane do 30 czerwca 2013 r. w wysokości **520 zł miesięcznie**, a od lipca 2013 r. do nadal w wysokości **620 zł miesięcznie.** Jeżeli świadczenie przysługuje za niepełny miesiąc, jego wysokość jest zmniejszana. Za każdy dzień przysługuje 1/30 świadczenia miesięcznego, a należną kwotę świadczenia zaokrągla się do 10 groszy w górę. Świadczenie przyznawane jest **na stałe** lub na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności.

W 2013 r. wypłacono świadczenie pielęgnacyjne dla **28 rodzin** w kwocie **122 939,50 zł.**

c) Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego.

Został wprowadzony ustawą z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 1548). Przysługiwał on osobom które były uprawnione od stycznia 2013 r. do świadczenia pielęgnacyjnego ale w brzmieniu nadanym właśnie niniejszą ustawą z dnia 7 grudnia 2012 r. Nie wszystkie osoby dotychczas pobierające świadczenie pielęgnacyjne nabyły uprawnienie do tego dodatku. Dodatek ten przysługiwał w wysokości 100 zł miesięcznie od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy tj. od 1 stycznia 2013 r. do 30 czerwca 2013 r. Został on wprowadzony tylko na taki krótki okres z uwagi na fakt, iż od 1 lipca 2013 r. wchodził w życie zapis ustający wysokość świadczenia pielęgnacyjnego już do kwoty 620,00 zł miesięcznie.

Z dodatku skorzystało **15** rodzin i został on wypłacony na kwotę **7 400,00 zł.**

d) Specjalny zasiłek opiekuńczy.

Jest to nowa forma świadczeń opiekuńczych, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2013 r.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r. poz. 788 i 1529) ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału, na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Duże znaczenie ma tu, aby ta rezygnacja z zatrudnianie była faktycznie rzeczywistą rezygnacją na rzecz sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną (nie wystarczy tutaj fakt iż dana osoba pozostaje bez pracy lub też jest zarejestrowana w PUP).

Świadczenie to przysługuje jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 623 zł na osobę. Odpowiednio jak przy zasiłku rodzinnym stosuje się tu zapisy dotyczące dochodu utraconego i uzyskanego.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje **w wysokości 520,00 zł miesięcznie.**

Jeżeli zasiłek przysługuje za niepełny miesiąc, jego wysokość jest zmniejszana. Za każdy dzień przysługuje 1/30 zasiłku, a należną kwotę zasiłku zaokrągla się do 10 groszy w górę.

Specjalny zasiłek opiekuńczy został wypłacony na łączną kwotę **15 184,10 zł** dla **6 rodzin.**

4) Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe od świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Dla **27 osób** pobierających świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy **opłacano składki**, od podstawy przysługującego im świadczenia w celu uzyskania okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego) w łącznej wysokości **72 016,83 zł.** Wydatek na ten cel jest dużo wyższy w porównaniu z latami ubiegłymi, a wynika to z faktu, iż z dniem 1 stycznia 2013 r. weszła w życie ustawa z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 637) wprowadzająca zapis o wydłużeniu okresów składkowych i nieskładkowych do 25 lat. Ustawą tą również zobowiązano w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy organ właściwy do opłacenia składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe za osoby, które pobierały, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenie pielęgnacyjne i którym zaprzestano opłacania składek w związku z uzyskaniem 20-letniego okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego). W związku z tym organ właściwy musiał do 30 czerwca 2013 r. opłacić za takie osoby składki na ubezpieczenie społeczne za okresy im przysługujące.

5) Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka przysługuje zapomoga w wysokości **1 000 zł** na jedno dziecko, ojcu lub matce albo opiekunowi prawnemu. Od stycznia 2013 r. prawo do tego rodzaju świadczenia uzależnione jest między innymi od spełnienia kryterium dochodowego, które wynosi **1 922 zł** na osobę w rodzinie. Wniosek o wypłatę zapomogi należy składać w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin. Konieczne jest również przedstawienie zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego fakt, iż kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu wg określonego w przepisach prawa wzoru.

W 2013 r. jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka wypłacono **44 rodzinom** na kwotę **44 000,00 zł.**

6) Zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka wypłacana przez gminy

Rada gminy w drodze uchwały może przyznać zamieszkałym na terenie jej działania osobom jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka. Zapomoga ta wypłacana jest przez gminę ze środków własnych gminy. Szczegółowe zasady udzielania zapomogi określa uchwała Rady Gminy. Za jedno żywo urodzone dziecko może zostać wypłacona tylko jedna zapomoga. Gmina w przypadku tego świadczenia sama decyduje, czy będzie realizować tego rodzaju świadczenie, ustala zasady uprawniające do jego otrzymania oraz wysokość zapomogi. W 2013 r. wypłacono jednorazową zapomogę dla **52 rodzin** na łączną kwotę **26 000,00** zł.

7) Świadczenia nienależnie pobrane

Osoby, które nienależnie pobrały świadczenia rodzinne zobowiązane są do ich zwrotu, łącznie z ustawowymi odsetkami. Za nienależnie pobrane świadczenia rodzinne uważa się:

- świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń rodzinnych, albo wstrzymanie wypłaty świadczeń rodzinnych w całości lub w części, jeśli osoba pobierająca te świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania,
- świadczenia rodzinne przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą te świadczenia.

Podobnie jest w przypadku nienależnie pobranych świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego.

a) Nienależnie pobrane świadczenia rodzinne:

W 2013 r. odzyskano kwotę **4 451,00 zł** plus ustawowe odsetki w wysokości **513,25 zł** – był to zwrot świadczeń wypłaconych w ubiegłych latach i został odprowadzony na rachunek dochodów budżetu wojewody.

b) Nienależnie pobrane świadczenia z funduszu alimentacyjnego:

Zwrotów z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2013 r. nie było.

2. Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego

Osobą uprawnioną do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest **dziecko**, które ma zasądzone od rodzica alimenty (mogą to być również alimenty na podstawie ugody zawartej przed sądem), jeżeli egzekucja alimentów jest bezskuteczna.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego **przysługują**:

- do ukończenia **18 roku życia**
- w przypadku, gdy osoba uprawniona uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia **25 roku życia**
- w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – **bezterminowo**.

Egzekucja jest bezskuteczna, jeżeli w okresie ostatnich dwóch miesięcy przed złożeniem wniosku o świadczenie z FA komornik nie wyegzekwował pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Bezskuteczność egzekucji potwierdza komornik sądowy odpowiednim zaświadczeniem.

W przypadku, gdy egzekucja alimentów nie jest prowadzona w Polsce, gdyż dłużnik mieszka za granicą, w celu potwierdzenia bezskuteczności egzekucji, do wniosku o przyznanie świadczenia z FA wnioskodawca musi dołączyć odpowiednie zaświadczenie z sądu okręgowego (lub innego właściwego sądu) lub zagranicznej instytucji egzekucyjnej, potwierdzające bezskuteczność egzekucji zasądzonych

alimentów lub niemożność prowadzenia egzekucji. Aby nabyć prawo do świadczenia z FA dziecko, które ma zasądzone alimenty nie musi być wychowywane przez rodzica samotnie. Prawo do świadczenia z FA przysługuje też na dzieci wychowywane przez rodzica, który zawarł kolejny związek małżeński, żyje w nieformalnym związku lub mąż/żona nie płaci zasądzonych alimentów. W takich przypadkach rodzic zobowiązany do alimentacji nie jest wliczany do składu rodziny, więc jego dochód nie jest brany pod uwagę przy ustalaniu czy rodzina ma prawo do świadczenia z FA.

Świadczenia alimentacyjne przyznawane są na okresy świadczeniowe, które trwają **od 1 października do 30 września roku następnego**. Prawo do świadczeń uzyskują osoby, których dochód netto w rodzinie nie przekroczył w roku poprzedzającym okres zasiłkowy kwoty **725 zł** na osobę.

Ustalając prawo do świadczenia z FA na okres od 1 października 2012 r. do 30 września 2013 r. brany był pod uwagę dochód uzyskany przez członków rodziny w 2011 r., a na okres od 1 października 2013 r. do 30 września 2014 r. dochód za rok 2012.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości **bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500 zł.**

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługiwały **16 rodzinom na** 21 osoby uprawnione (dzieci) i zostały wypłacone w łącznej wysokości **84 930,00 zł.**

3. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych:

W przypadku bezskuteczności egzekucji osoba uprawniona do alimentów (dziecko za pośrednictwem swego przedstawiciela ustawowego) może złożyć do organu właściwego wierzyciela (oznacza to urząd gminy lub ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej do alimentów) wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie, od komornika prowadzącego postępowanie egzekucyjne, o bezskuteczności egzekucji, zawierające informację o stanie egzekucji, przyczynach jej bezskuteczności oraz o działaniach podejmowanych w celu wyegzekwowania zasądzonych alimentów. W przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego organ właściwy wierzyciela „z urzędu" występuje z wnioskiem do organu właściwego dłużnika (oznacza to urząd gminy lub ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego) o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Po otrzymaniu w/w wniosku, organ właściwy dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe.

W 2013 r. GOPS Krościenko Wyżne wezwał na wywiad alimentacyjny **12 dłużników.** W przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swych zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy dłużnika:

1) zobowiązuje dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny, albo jako poszukujący pracy, w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny;
2) informuje właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego.

W 2013 zwrócono się do Powiatowego Urzędu Pracy w Krośnie o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużników w stosunku **do 9 dłużników.**

W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił złożenia oświadczenia majątkowego oraz odmowy zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy, a także bez uzasadnionej przyczyny odmówił przyjęcia propozycji zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu pracy przygotowaniu zawodowym dorosłych, organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych nie wydaje się wobec dłużnika alimentacyjnego, który przez okres 6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50 % bieżąco ustalonych alimentów. W 2013 r. wydano **3 decyzje** uznające dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Ponadto gdy taka decyzja stanie się ostateczna, organ właściwy dłużnika:
1) składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.),
2) kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.
W 2013 r. złożono **5 wniosków** do prokuratury o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny. Wniosków o zatrzymanie prawa jazdy nie było z uwagi na fakt, iż albo dłużnik nie posiadał prawa jazdy albo miał już zatrzymane.
Organ właściwy dłużnika informuje organ właściwy wierzyciela oraz komornika sądowego o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego oraz o ich efektach. Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej do alimentów, łącznie z ustawowymi odsetkami.

Po zakończeniu okresu świadczeniowego organ właściwy wierzyciela wydaje w stosunku do dłużnika alimentacyjnego decyzję o zwrocie należności w wysokości wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z odsetkami. W 2013 r. zostało wydanych **15 decyzji** dotyczących zwrotu należności z tytułu otrzymanych przez osoby uprawnione świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Dłużnik ma 14 dni (licząc od dnia następnego po otrzymaniu decyzji) na zwrócenie należności wykazanej w decyzji oczywiście wraz z ustawowymi odsetkami. Jeżeli w tym terminie nie zostanie zwrócona

należność zostaje w stosunku do dłużnika wysłane upomnienie. W 2013 r. GOPS wysłał **9 upomnień** oraz wystawił **11 tytułów wykonawczych, które zostały przekazane do Urzędu Skarbowego. Dla dwóch dłużników został ustanowiony sądownie kurator (przedstawiciel osoby nieznanej z miejsca pobytu), któremu dostarcza się tylko decyzje o zwrocie bez upomnień i tytułów.**

W 2013 r. regulowano na bieżąco stan zadłużenia wszystkich dłużników w Biurze Informacji Gospodarczej. Od 2008 roku zostało zgłoszonych do BIG **22** dłużników alimentacyjnych.

W 2013 r. dłużnicy alimentacyjni, zwrócili kwotę z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w łącznej wysokości **10 245,24 zł** plus ustawowe odsetki**.** Z kwoty tej:

- 6 350,12 zł - 60 % - zostało przekazane na dochody budżetu państwa,
- 2 049,02 zł - 20 % - przekazane zostało na dochody własne gminy wierzyciela (kwota ta stanowi dochód własny gminy)
- 1 846,10 zł – 20% - przekazane zostało na dochody własne gminy dłużnika.

  Dochody własne gminy z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego zwróconych przez dłużników alimentacyjnych wyniosły kwotę **4 014,05 zł** w tym:

- przekazane przez gminę na dochody własne – 3 138,99 zł,
- przekazane przez inne gminy – 875,06 zł.

W 2013 r. **wypłacono wierzycielom** świadczenia z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę **84 930,00 zł.** Wyegzekwowano od dłużników w latach 2008-2013 **kwotę 56 268,76 zł** (należność główna bez odsetek). **Zadłużenie dłużników alimentacyjnych** z tytułu wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla osób uprawnionych na dzień 31 grudnia 2013 r. (okres od 2008 r. do 31 grudnia 2013 r.) wyniosło **380 115,92 zł** (należność główna bez odsetek i z uwzględnieniem umorzeń za okres od 1 października 2008 r. do 31 grudnia 2013 r. oraz należności wyegzekwowanych od dłużników). Dokonane umorzenia z funduszu alimentacyjnego w łącznej wysokości 4 500,00 zł były spowodowane śmiercią 2 dłużników alimentacyjnych.

4. Rządowy program wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, którego środki finansowe zostały ujęte w budżecie pomocy społecznej opisanym w I części sprawozdania.

Rządowy program realizowany był w okresie od kwietnia do grudnia 2013 r. Była to pomoc finansowa skierowana w stosunku do niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne. Pomoc ta przysługiwała w 2013 r. **w wysokości 200,00 zł miesięcznie.** Ponadto jednej osobie w 2013 r. wypłacono ww. pomoc **w wysokości 100,00 zł miesięcznie.** Było to bowiem wyrównanie pomocy za rok 2012 r. której wysokość wówczas wynosiła 100 zł miesięcznie. Pomoc ta została wypłacana za dwa m-ce 2012 r. Jedynym warunkiem do uzyskania prawa do pomocy **w ramach rządowego programu** było uprawnienie do świadczenia pielęgnacyjnego w poszczególnych miesiącach 2013 r.

W 2013 r. roku zostało wydanych **31 decyzji** w sprawie przyznania prawa do pomocy finansowej, realizowanej w ramach rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne na łączną **kwotę 24 000,00 zł. (w tym 200 zł za 2012 r.). Nowością w tym roku budżetowym jest możliwość wydatkowania środków na koszty obsługi rządowego programu, które wynoszą 3 % od otrzymanej dotacji. W 2013 r. wydatkowano na ten cel kwotę 736,00 zł.**
Z pomocy tej niektóre osoby skorzystały przez cały okres uprawniający do jej pobierania tj. od kwietnia do grudnia 2013 r., natomiast inne tylko przez kilka miesięcy 2013 r. z uwagi na fakt, iż uprawnienie do świadczenia pielęgnacyjnego było tylko przez kilka miesięcy w 2013 r.

IV. KONTROLA ZARZĄDCZA

Zgodnie z polityką zarządzania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym oraz analizą ryzyka związanego z prowadzoną działalnością jednostki na 2013 rok, został opracowany plan kontroli zarządczej. Wyodrębniono 7 obszarów tematycznych objętych kontrolą:

1. Organizacja prawna jednostki
2. Gospodarowanie finansami i mieniem
3. Efektywność zarządzania zasobami ludzkimi
4. Przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej
5. Przyznawanie świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego
6. System informatyczny
7. Ochrona przed zagrożeniami.

Kontrola zarządcza w 2013 roku sprawowana była przez kierownika oraz głównego księgowego jednostki.

Ponadto pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym przeprowadzali samokontrolę na swoich stanowiskach pracy, zgodnie z analizą ryzyka zawodowego.

W ramach obszaru 1 dotyczącego organizacji prawnej jednostki w ciągu 2013 roku na bieżąco dostosowywano przepisy wewnętrzne do aktualnych wymogów i przepisów obowiązującego prawa. W celu zgodności stanu rzeczywistego dokumentacji GOPS w Krościenku Wyżnym ze stanem faktycznym został wydane przez Kierownika w ciągu 2013 roku 33 zarządzenia.
Zarządzenia dotyczyły m.in: wprowadzenia Regulaminu uczestnictwa w projekcie „Czas na aktywność w gminie Krościenko Wyżne" oraz powołanie osób zarządzających projektem systemowym; wprowadził zmiany w sprawie instrukcji kancelaryjnej jednolitego rzeczowego wykazu akt, w sprawie sporządzenia planu zamówień publicznych, w sprawie ustalenia szczegółowych zasad rachunkowości i ewidencji środków funduszy pomocowych, w sprawie Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, w sprawie powołania Komisji do odbioru dokumentacji wytworzonej przez GOPS z Archiwum Zakładowego Urzędu Gminy, w sprawie powołania Komisji oceny ofert, w sprawie powołania Komisji

konkursowej, w sprawie ubezpieczenia komunalnego GOPS, w sprawie powołania Komitetu do zbiórki artykułów szkolnych, w sprawie profilaktycznych napojów, w sprawie wykazów pracowników upoważnionych do sprawdzania i dekretowania dokumentów finansowych, wprowadził zmiany w sprawie ustalenia i wdrożenia polityki bezpieczeństwa, w sprawie przetwarzania danych osobowych, w sprawie ewidencji i sporządzania sprawozdań budżetowych RB-WSa, w sprawie wdrożenia Programu zindywidualizowanego wsparcia, w sprawie powołania Komisji oceny ofert na dożywianie dzieci w szkole, w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji, w sprawie sporządzenia planu kontroli zarządczej i zasad jej koordynacji na rok 2014 oraz w sprawie gospodarki kasowej.

Obszar 2 – gospodarowanie finansami i mieniem obejmuje wiele obszernych zagadnień, dlatego został podzielony na dodatkowe elementy.

a) Rachunkowość – zakres kontroli obejmował zgodność prowadzenia księgowości z ustawą o rachunkowości oraz polityką rachunkowości przyjętą przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym.

b) Gospodarka finansowa – kontrola obejmowała swoim zakresem cały etap realizacji wydatków budżetowych naszej jednostki, począwszy od sporządzenia planu po sporządzenie wiarygodnych sprawozdań. Plan został sporządzony z uwzględnieniem naszych potrzeb i dostosowany do możliwości finansowych. Wydatki realizowane były zgodnie z planem finansowym zatwierdzonym na 2013 rok. Przy wydawaniu środków finansowych kierowano się zasadami celowości, oszczędności i gospodarności. Sprawozdania finansowe sporządzane były terminowo, zgodnie z przepisami prawa oraz zgodnie z ewidencją księgową jednostki.

c) Gospodarka majątkiem – w celu sprawdzenia stanu faktycznego ze stanem księgowym majątku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym, zgodnie z zarządzeniem Kierownika, na dzień 31 grudnia 2013 roku przeprowadzona została inwentaryzacja składników majątkowych znajdujących się na stanie naszej jednostki. Inwentaryzacja została przeprowadzona drogą spisu z natury. Z przebiegu inwentaryzacji oraz jej rozliczenia sporządzone zostały odpowiednie protokoły. W wyniku inwentaryzacji nie stwierdzono nadwyżek ani braków.

d) Wynagrodzenia pracowników - kontrola obejmowała wypłatę wynagrodzeń pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym. Wynagrodzenia wypłacane były w 2013 roku wypłacane były zgodnie z terminem przyjętym w regulaminie wynagradzania naszej jednostki. Naliczone kwoty wynagrodzeń były zgodne z posiadaną dokumentacją kadrową i płacową. Podstawą przyznawania wynagrodzeń jest wewnętrzny regulamin wynagrodzeń opracowany przez Kierownika GOPS w Krościenku Wyżnym oraz ustawa o pracownikach samorządowych.

d) Zamówienia publiczne – kontrola dotyczyła prawidłowości przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówień publicznych oraz zgodności zamówień publicznych z ustawą o zamówieniach publicznych oraz wewnętrznymi uregulowaniami.

Realizując postanowienia ustawy Prawo zamówień publicznych z dnia 29 stycznia 2004 r. (Dz. U. 2010 r. Nr 113 poz. 759) oraz Zarządzenia Nr 29/2011 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym z dnia 28 grudnia w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielenia zamówień publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14 000 EURO – każdy pracownik GOPS Krościenko Wyżne zobowiązany jest do przestrzegania obowiązujących w nich postanowień. Na etapie czynności przygotowawczych poprzedzających wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dokonywano oszacowania wartości zamówienia (zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem wszczęcia procedury). Oszacowanie wartości zamówienia przeprowadzane było w sposób rzetelny i szczegółowy z zachowaniem w dokumentacji – dowodów na oszacowanie przedmiotu zamówienia.

Tryb udzielania zamówienia dla zamówień o wartości szacunkowej:

- do kwoty nie przekraczającej równowartości 1000 euro netto – rozeznanie cenowe,

- powyżej kwoty 1000 euro netto do kwoty nie przekraczającej równowartość 14 000 euro netto – zapytanie ofertowe.

Podstawę dokonania zakupu dostaw, usług i wykonania robót budowlanych stanowił wniosek pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym (zgodnie z wzorem stanowiącym zał. nr 1 do ww. Zarządzenia) wraz z potwierdzeniem zabezpieczenia środków finansowych u głównego księgowego. Zaakceptowany przez Kierownika wniosek był podstawą do przeprowadzenia rozeznania cenowego (wskazującego na aktualność cen zamawianego towaru).

Zgodnie z wewnętrznymi procedurami prowadzony jest bieżący rejestr udzielonych zamówień publicznych wraz z pełną dokumentacja, która przechowywana jest w teczkach w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym.

Obszar 3 to efektywność zarządzania zasobami ludzkimi, który obejmuje rekrutację i dobór wykwalifikowanych kadr pracowniczych, okresowe oceny pracy pracowników, realizację polityki szkoleń oraz dyscyplinę pracy.

W 2013 roku przeprowadzony został konkurs na stanowisko głównego księgowego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym. Procedura odbyła się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o pracownikach samorządowych oraz wewnętrznych uregulowaniach dotyczących przeprowadzania konkursu na wolne stanowiska urzędnicze.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym poddawani są kompleksowej ocenie wyników pracy pod kątem realizacji zadań oraz przydatności zawodowej na danym stanowisku pracy.

Mając na uwadze ciągłe doskonalenie i podnoszenie kwalifikacji pracowników, Kierownik GOPS udostępnia pracownikom udział w licznych szkoleniach , konferencjach oraz seminariach. Ponadto pracownicy mają możliwość na bieżąco uzupełniać swoją wiedzę niezbędną do wykonywania pracy na

swoim stanowisku. Służy temu prenumerata czasopism i literatury fachowej prenumerowanej przez nasza jednostkę.

Obszar 4 kontroli zarządczej dotyczy przyznawania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Przyznawanie świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej odbywało się na bieżąco, na podstawie kompletnej dokumentacji wskazanej w ustawie o pomocy społecznej. Zachowana była terminowość załatwiania spraw. Osoby korzystające w 2013 roku z pomocy społecznej spełniały kryteria do udzielonych form pomocy. Wysokość świadczeń przyznawana była zgodnie z wymogami ustawowymi, w ranach posiadanych środków finansowych będących w dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym.

Kolejny obszar 5 to przyznawanie świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Przyznawanie świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego odbywało się na bieżąco, w trybie terminowości administracyjnej, dokumentacja kompletna pod każdy rodzaj świadczenia. Wysokość i kryteria przyznawania świadczeń i dodatków zgodne z wymogami ustawowymi.

W 6 obszarze mieści się kontrola systemu informatycznego.

Realizując postanowienia ustawy o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2002 r. Nr 101 poz. 926, ze zm.) oraz wydane w oparciu o delegację ustawową przepisy rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informacyjne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. Nr 100, poz. 1024), wprowadzony został zestaw praw, reguł i praktycznych doświadczeń regulujących sposób zarządzania, ochrony i dystrybucji informacji wrażliwej pozwalający na zapewnienie ochrony danych osobowych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym, poprzez wdrożenie „Polityki bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym", zwaną dalej „polityką bezpieczeństwa" która to polityka została wprowadzona Zarządzeniem Kierownika Nr 23/2011 z dnia 30 czerwca 2011 r.

Do przestrzegania ww. reguł zobowiązani są wszyscy pracownicy GOPS Krościenko Wyżne. Dane osobowe GOPS przetwarzane są w budynku znajdującym się przy ul. Sportowej 17 w Krościenku Wyżnym na I piętrze w pok. o nr 9, 11, 12, 14, 15. Wszystkie zbiory danych osobowych które wymagają zgłoszenia do Generalnego Inspektora Danych Osobowych zostały zgłoszone i zostało wydane odpowiednie zaświadczenie potwierdzające ten fakt.

Wykaz zbiorów danych wraz ze wskazaniem programów zastosowanych do przetwarzania tych danych w jednostce:

Wykaz zbiorów danych wraz ze wskazaniem programów zastosowanych do przetwarzania tych danych, zlokalizowanych w Krościenku Wyżnym, ul. Sportowa 17				
POMOC SPOŁECZNA				
L.p.	Zbiór danych	Programy zastosowane do przetwarzania/nazwa oprogramowania	Lokalizacja zbioru	Miejsce przetwarzania danych
1.	POMOC SPOŁECZNA	Pomost	I piętro – pok. Nr 14	I piętro – pok. Nr 9, 14
2.	DZIENNIK KORESPONDENCJI	El-dok – system	I piętro – pok. Nr 12	I piętro – pok. Nr 14
3.	ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY	EDYTOR TEKSTU (Word)	I piętro – pok. Nr 14	I piętro – pok. Nr 9, 14
ŚWIADCZENIA RODZINNE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY				
4.	AMAZIS – OBSŁUGA ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH	Amazis	I piętro – pok. nr 14	I piętro – pok. nr 9, 11
5.	FUNDUSZ ALIMENTACYJNY	Nemezis	I piętro – pok. nr 14	I piętro – pok. nr 9, 11
6.	DZIENNIK KORESPONDENCJI	El-dok – system	I piętro – pok. nr 12	I piętro – pok. nr 11
7.	PROFILAKTYKA ALKOHOLOWA	EDYTOR TEKSTU (Word)	I piętro – pok. nr 11	I piętro – pok. nr 9, 11
FINANSE I KSIĘGOWOŚĆ				
8.	PŁACE	Puma	I piętro – pok. nr 15	I piętro – pok. nr 15
9.	KADRY	Puma	I piętro – pok. nr 15	I piętro – pok. nr 15
10.	FINANSE I KSIEGOWOŚĆ	Puma	I piętro – pok. nr 15	I piętro – pok. nr 15
11.	DZIENNIK KORESPONDENCJI	El-dok – system	I piętro – pok. nr 12	I piętro – pok. nr 15
ASYSTENT RODZINY				
12.	DZIENNIK KORESPONDENCJI	El-dok – system	I piętro – pok. nr 12	I piętro – pok. nr 14
13.	WSPIERANIE RODZINY I SYSYTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ	EDYTOR TEKSTU (Word)	I piętro – pok. nr 14	I piętro – pok. nr 9, 14

Wszystkie programy informatyczne używane w GOPS Krościenko Wyżne są programami legalnymi

i posiadają zakupioną licencję. Dodatkowo wszystkie komputery posiadają ochronę antywirusową w postaci programu antywirusowego NOD-32 z codzienną aktualizacją baz wirusów.

Każdy pracownik ma imienne upoważnienie do przetwarzania danych osobowych.

Bezpośredni dostęp do systemu informatycznego ma miejsce wyłącznie po podaniu identyfikatora osoby i właściwego hasła. Hasło użytkownika jest zmieniane co najmniej raz w miesiącu. Wszyscy pracownicy są odpowiedzialni za zachowanie poufności swoich identyfikatorów i haseł.

W obszarze przetwarzania danych osobowych przebywają wyłącznie pracownicy zatrudnieni przy przetwarzaniu danych i upoważnieni., Przebywanie osób nieuprawnionych do dostępu do danych osobowych w pomieszczeniach znajdujących się wewnątrz obszaru przetwarzania tych danych, jest dopuszczalne tylko w obecności osoby upoważnionej do przetwarzania danych osobowych.

Monitory komputerów na których odbywa się przetwarzanie danych osobowych w sposób informatyczny są w miarę możliwości lokalowych zlokalizowane w sposób uniemożliwiający osobom trzecim podgląd wyświetlanych danych. Konfiguracja wyświetlania obrazu na monitorach komputerów zawiera włączenie wygaszacza ekranu po zadanym czasie (5 minut) lub w przypadku braku wygaszacza ekranu wyłączenie monitora w przypadku braku aktywności użytkownik(10 minut).

Sieć komputerowa Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym podłączona jest do bezprzewodowej sieci Internet (radiowej). Dostęp do zasobów sieci internet posiadają tylko osoby, którym jest to konieczne do wykonywania obowiązków służbowych

Ostatni - 7 obszar kontroli zarządczej obejmuje kontrolę prawidłowej ochrony przed zagrożeniami .

Pracownicy są przeszkoleni w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, udzielania pierwszej pomocy przed medycznej oraz ochrony przeciwpożarowej. Dla wszystkich pracowników dokonano analizy i oceny ryzyka zawodowego na poszczególnych stanowiskach pracy.

W pomieszczeniach biurowych ośrodka wyposażonych w sprzęt komputerowy znajdują się odpowiednie instrukcje obsługi oraz instrukcje postępowania przy obsłudze kserokopiarki i niszczarek. Pracownicy zatrudnieni w Gminnym Ośrodku Pomocy społecznej w Krościenku Wyżnym wyposażeni są w odpowiednie środki ochrony osobistej i roboczej. W budynku ośrodka wyznaczono drogi ewakuacyjne oraz rozmieszczono sprzęt gaśniczy zgodnie z obowiązującymi przepisami. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wyposażony jest również w apteczkę. Budynek ośrodka objęty jest monitoringiem. Bezpośredni nadzór nad realizacją poszczególnych obszarów planu kontroli zarządczej na 2013 rok w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym sprawowany był przez Kierownika jednostki.

Kończąc pragnę wyrazić podziękowania Przewodniczącemu Rady Gminy oraz wszystkim Radnym, a także Panu Wójtowi za dotychczasową przychylność i pomoc w pozyskiwaniu środków finansowych, dzięki którym Ośrodek Pomocy Społecznej mógł realizować statutowe zadania.

Kierownik GOPS

Lucyna Liput